

VUOSIKERTOMUS 2009

POHJOIS-KARJALAIN KIRJAPAINO OYJ

POHJOIS-KARJALAN KIRJAPAINO OYJ VUOSIKERTOMUS 2009

SISÄLLYSLUETTELO

- 5   Konsernikaavio
- 6   Konsernin esittely
- 8   Toimitusjohtajan katsaus
- 10 Toimialakatsaus, lehtitoimiala
- 14 Toimialakatsaus, kirja- ja tarrapainot -toimiala
- 16 Henkilöstö

- 19 **KONSERNITILINPÄÄTÖS, IFRS**
- 19 Konsernin toimintakertomus
- 24 Konsernin tuloslaskelma
- 25 Konsernitase
- 26 Konsernin rahavirtalaskelma
- 27 Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista
- 28 Konsernitilin päätöksen laatimisperiaatteet
- 32 Konsernitilin päätöksen liitetiedot
- 47 Konsernin tunnusluvut
- 48 Tunnuslukujen laskentakaavat

- 49 **EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS, FAS**
- 49 Emoyhtiön tuloslaskelma
- 50 Emoyhtiön tase
- 52 Emoyhtiön rahoituslaskelma
- 53 Emoyhtiön tilin päätöksen liitetiedot

- 61 Hallituksen voitonjakoesitys
- 62 Tilin päätöksen allekirjoitukset
- 63 Tilintarkastuskertomus
- 64 Osakkeet ja osakkeenomistajat
- 66 Yhtiön hallinto
- 68 Hallinnointiperiaatteet
- 70 Yhteystiedot

VUOSIKOOSTE 2009

VUODEN 2009 AIKANA julkistettut pörssitiedotteet ovat kokonaisuudessaan luettavissa yhtiön internetsivuilla www.pkkoyj.com.

14.1.2009	PunaMusta Oy aloittaa yt-neuvottelut
27.2.2009	Tilinpäätöstiedote vuodelta 2008
27.2.2009	Kutsu varsinaiseen yhtiökokoukseen 2009
20.3.2009	Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n varsinainen yhtiökokous Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 20.3.2009. Kokouksessa yhtiön hallitukseen valittiin kuusi jäsentä: Yrjö Laakkonen, Jyrki Laakkonen, Hannu Laakkonen, Reetta Laakkonen, Juha Mäkihonko ja Paavo Pelkonen. Yhtiökokous päätti, että osinkoa maksetaan 0,20 euroa osakkeelle, yhteensä noin 2,5 miljoonaa euroa.
24.4.2009	Karjalaisen lehtiyhteistyö laajenee
10.8.2009	Osavuositarkastus 1.1. - 30.6.2009
20.8.2009	Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj on hankkinut Ilkka-Yhtymän ja Keskisuomalaisen osakkeita

Varsinainen yhtiökokous 2010

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään perjantaina 19.3.2010 klo 13.00 alkaen yhtiön toimitalossa, Kosti Aaltosen tie 9, Joensuu. Kokouksen jälkeen julkistetaan pörssitiedote yhtiökokouksen päätöksistä.

Osavuositarkastukset vuonna 2010

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj julkistaa vuonna 2010 osavuositarkastuksia seuraavasti:

- torstaina 29.4. osavuositarkastus tammi-maaliskuulta 2010
- maanantaina 9.8. osavuositarkastus tammi-kesäkuulta 2010
- perjantaina 29.10. osavuositarkastus tammi-syyskuulta 2010.

KONSERNIKAAVIO 1.1.2010

EMOYHTIÖ

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj

LEHTITOIMIALA

Sanomalehti Karjalainen Oy
Keski-Karjalan Kustannus Oy
Lieksan Lehti Oy
Pogostan Sanomat Oy
Ylä-Karjala Oy
Karelia Viestintä Oy
Pohjois-Karjalan Paikallislehdet Oy
Pohjois-Karjalan Uudet Mediat Oy
Pohjois-Karjalan Ilmoitusvalmistus Oy

KIRJA- JA TARRAPAINOT –TOIMIALA

PunaMusta Oy
Punamusta Tampere Oy
Paperityö Oy

OSAKKUUSYHTIÖ

Väli-Suomen Media Oy
(20 % Sanomalehti Karjalainen Oy)

KONSERNIN ESITTELY

POHJOIS-KARJALAN KIRJAPAINO OYJ ja sen tytäryhtiöt muodostavat viestintäalan konsernin, jonka päätoimipaikkana on Joensuu. Emoyhtiön liiketoiminta koostuu konsernihallinnosta, arvo-paperikaupasta ja osakeomistuksista sekä kiinteistöjen hallinnosta ja vuokrauksesta.

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n osake on listattuna NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä, ja se kuuluu Kulutustavarat- ja palvelut –toimi-alaluokkaan. Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj on markkina-arvoltaan keskisuuri yhtiö.

Lehtitoimiala

Konsernin lehtitoimialan muodostavat Karjalaista kustantava Sanomalehti Karjalainen Oy, paikallislehtiä kustantavat Keski-Karjalan Kustannus Oy, Lieksan Lehti Oy, Pogostan Sanomat Oy, Ylä-Karjala Oy ja Pohjois-Karjalan Paikallislehdet Oy sekä Karjalan Heili-kaupunkilehteä kustantava Karelia Viestintä Oy. Lisäksi konsernin lehtitoimialaan kuuluvat sähköistä liiketoimintaa harjoittava Pohjois-Karjalan Uudet Mediat Oy sekä konsernin lehtiin ilmoituksia valmistava Pohjois-Karjalan Ilmoitusvalmistus Oy.

Tänä päivänä, 136-vuotiaana, Karjalainen on 45 895 kappaleen levikillään Suomen 11. suurin sanomalehti.

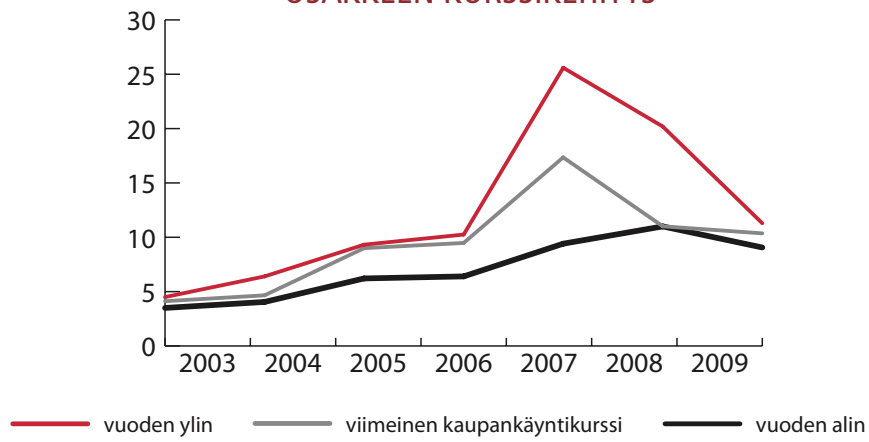
Kirja- ja tarrapainot –toimiala

Konsernin kirja- ja tarrapainot -toimialaan kuuluvat PunaMusta Oy, Punamusta Tampere Oy ja Paperityö Oy. PunaMusta Oy on yksi Skandinavian nykyaikaisimmista ja monipuolisimmista painolaitoksista sekä yksi Suomen suurimmista graafisen teollisuuden yrityksistä.

PunaMustan tuotantolaitokset sijaitsevat Joensuussa, Nurmeksessa ja Helsingissä. Tytäryhtiö Punamusta Tampere Oy:n tuotantolaitos sijaitsee Tampereella. Vahvuuksiamme ovat korkea laatu, kilpailukykyinen hinta, joustavuus sekä henkilökohtainen palvelu asiakkaan omalla äidinkielellä.

Pohjois-Karjalan Kirjapaino -konsernin painopalveluja täydentää tarroja ja etikettejä valmistava Paperityö Oy Helsingissä. Painatusmenetelmien monipuolisuus ja asiakkaiden toimintaympäristöjen erinomainen tuntemus tekevät yrityksestä alan edelläkävijän. Paperityön asiakaskunta muodostuu pääasiassa elintarviketeollisuuden, paperinjalostuksen, teknokemian ja logistiikka-alan toimijoista.

**POHJOIS-KARJALAN KIRJAPAINO OYJ,
OSAKKEEN KURSSIKEHITYS**

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
vuoden ylin	4,50	6,40	9,32	10,25	25,60	20,19	11,29	euroa
viimeinen kaupankäyntikurssi	4,12	4,66	9,00	9,48	17,35	11,01	10,36	euroa
vuoden alin	3,50	4,05	6,21	6,40	9,41	11,00	9,06	euroa
osakkeen vaihtoluvut	11 820	65 660	75 600	919 360	126 056	80 346	86 043	kpl

Osakkeen hinnat ja volyymit on tarkastelukaudelta oikaistu historiallisesti huomioiden osakesarjojen yhdistäminen ja siihen liittynyt maksuton osakeanti maaliskuussa 2007.

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

TALouden TAANTUMA TULI Suomeen nopeasti ja se kasvoi historiallisen syväksi, pudotus oli jyrkin sitten vuosien 1917-1918 jälkeen. Tilastokeskuksen mukaan Suomen bruttokansantuote putosi viime vuonna 7,8 prosenttia.

Lamavuosi näkyi myös Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n viime vuoden tilinpäätöksessä. Vuotta aiemmin konsernin liikevaihto rikkoi historiallisen sadan miljoonan euron rajan, ja vuonna 2009 jäätiin 83,4 miljoonan euron liikevaihtoon. Liikevoittoa kertyi 7,5 miljoonaa euroa eli 8,9 prosenttia liikevaihdosta. Vuoden 2008 vastaavat luvut olivat 10,2 miljoonaa ja 10,1 prosenttia.

Osakekurssien nousu paransi konsernin tulosta, ja tilikauden voitto nousi 4,8 miljoonasta eurosta 7,6 miljoonaan euroon. Samoin osakekohtainen tulos kasvoi yli 1,5-kertaiseksi 0,60 euroon (vuonna 2008 0,38 euroa). Arvopaperikaupan nettotulos oli 3,3 miljoonaa euroa, vuonna 2008 sen ollessa 2,5 miljoonaa euroa tappiollinen. Sijoitetun pääoman tuotto nousi 14,1 prosentista 18,8 prosenttiin.

Kirja- ja tarrapainot -toimialan liikevaihto laski 16,2 miljoonalla eurolla, eli enemmän, mitä se edellisvuonna kasvoi. Myös liikevoitto laski, 4,3 miljoonasta 2,8 miljoonaan euroon. Lehtitoimialan liikevaihto laski maltillisesti 1,7 miljoonalla eurolla ja toimialan liikevoitto oli 4,7 miljoonaa (vuonna 2008 6,1 miljoonaa euroa). Mediamainonnan jyrkkä lasku jatkui koko maan sanomalehtimainonnan osalta noin 22 prosentilla, mutta konsernin lehtitoimialalla se laski huomattavasti vähemmän, 12 prosentilla.

Investoinnit olivat viime vuonna 2,8 miljoonaa euroa eli 3,3 prosenttia liikevaihdosta. Omavaraisuusaste oli tilikauden lopussa 53,5 prosenttia (vuonna 2008 48,4 prosenttia) ja konsernin rahavarat 3,4 miljoonaa euroa (vuonna 2008 4,2 miljoonaa euroa). Pohjois-Karjalan Kirjapaino -konserni työllisti vuonna 2009 keskimäärin 489 henkilöä, 19 henkilöä vähemmän kuin edellisvuonna.

Ympäristö

Pohjois-Karjalan Kirjapaino -konsernissa on sitouduttu noudattamaan ympäristölainsäädäntöä ja kestäväen kehityksen periaatteita. Tämä tarkoittaa mm. paperien ja leikkuujätteen toimittamista hyötykäyttöön ja kierrätykseen. Konsernin tytäryhtiöllä PunaMusta Oy:llä on voimassa oleva ympäristölupa kirjapainotoiminnan harjoittamiselle ja PunaMusta Oy:n painotuotteille on myönnetty lokakuussa 2009 Joutsenmerkin käyttöoikeus.

Panostusta henkilöstöön

Henkilöstön työhyvinvointi on tärkeällä sijalla Pohjois-Karjalan Kirjapaino -konsernissa. Yksikömmä jokaisessa toimipaikassa henkilöstöllä on mahdollisuus käyttää erilaisia ja itselleen parhaiten sopivia liikuntapalveluja muun muassa liikuntauasetelien avulla. Henkilöstöllä oli viime vuonna mahdollisuus testauttaa oma kuntonsa ja ilahduttavan suuri määrä käytti tämän tilaisuuden hyväkseen. Vuoden lopussa alkanut Panosta itseesi -projekti on otettu myös hyvin vastaan. Projektin tavoitteena on henkilöstön henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin lisääminen.

Konsernissa jo aiempina vuosina toteutettua henkilöstötutkimusta jatketaan myös tulevana vuonna.

Henkilöstön palkitseminen

Konsernin hallitus esittää 19.3.2010 kokoontuvalle yhtiökokoukselle, että henkilöstön palkitseminen toteutetaan edellisvuotiseen tapaan voittopalkkiona kiitoksena henkilöstölle hyvin tehdystä ja tuloksekkaasta työstä vuoden 2009 aikana.

Kuluvan vuoden näkymät

Kirja- ja tarrapainot -toimiala

Graafisella alalla alkanut vuosi tulee edelleen olemaan varsin vaikea. Finanssikriisin jälkeinen toipuminen tulee todennäköisesti olemaan hidasta ja kestää mahdollisesti vuosia, että päästään takaisin taantumaa edeltäviin toimitusmääriin. Merkittäviä toimialajärjestelyjä ei ole tapahtunut, joten alan kilpailu jatkuu kovana.

Lehtitoimiala

Mediamarkkinat näyttävät alkuvuoden perusteella edelleen epävarmoilta ja mediamainonnan ennakoidaan elpyvän Suomessa hitaasti. Pohjois-Karjalan Kirjapaino -konsernissa lehtitoimialan näkymät vuodelle 2010 ovat alkuvuoden perusteella tyydyttävät: vuodesta odotetaan ilmoitusmyynnillisesti asteittain elpyvää ja levikillisesti entisten asemien säilyttämistä, mikäli kansantuote kasvaa ennakoidulla tavalla. Pohjois-Karjalan heikko työllisyystilanne lisää kuitenkin paikallisten ilmoittajien ja tilaajien epävarmuutta.

Konsernin liikevaihdon ja kannattavuuden arvioidaan vuonna 2010 säilyvän lähes vuoden 2009 tasolla, mikäli toimialojen markkinatilanteessa ja yleisessä taloudellisessa tilanteessa ei tapahdu käännettä negatiivisempaan suuntaan.

Kiitokset

Kiitän lämpimästi asiakkaitamme, yhteistyökumppaneitamme ja osakkeenomistajiamme luottamuksesta sekä konsernin henkilöstöä hyvin tehdystä työstä vaativissa olosuhteissa.

Raimo Puustinen

toimitusjohtaja

LEHTITOIMIALA

Sanomalehdillä vaikea vuosi

Lehtitoimialalla vuosi 2009 oli vaikea Suomen kansantalouden ja samalla mediamainonnan käännyttyä jo edellisvuonna nopeasti jyrkentyneeseen laskuun. Mediamainonta Suomessa väheni edellisvuodesta kaikkiaan 17,5 prosenttia. Suomalaisissa sanomalehdissä vastaava pudotus oli suurin kaikista mediaryhmistä, 22,1 prosenttia, ja kaupunkilehdissä 18,7 prosenttia. Aiempina vuosina nopeimmin kasvanut verkkomediamainonta väheni vuoden aikana 3,7 prosenttia.

Pohjois-Karjalassa pudotus ei ollut yhtä jyrkkä kuin keskimäärin muualla maassa, mutta merkittävän suuri se oli myös toimialueellamme. Pohjois-Karjalan Kirjapaino -konsernin lehtitoimialan yksiköissä ilmoitusmyynti väheni vuonna 2009 noin 12 prosenttia edellisvuodesta. Eniten ilmoitusmyynnin lasku koetteli lehtitoimialan yksiköistä Karjalaista ja verkkomediaan keskittyvää Pohjois-Karjalan Uudet Mediat -yhtiötä samoin kuin ilmoitusvalmistukseen keskittyntä Pohjois-Karjalan Ilmoitusvalmistus -yhtiötä. Karjalaisen ilmoitusmarkkinointia edesauttoi Joensuun kaupan uusperustanta, muun muassa vuonna 2009 avautunut Centrum-kauppakeskus, joka lisäsi alueen taloudellista vireyttä ja kaupan ilmoittelua.

Sanomalehtien levikit kääntyivät taantumän myötä selvään laskuun koko maassa, ja Pohjois-Karjalan vajoaminen maan synkimmäksi työttömyysmaakunnaksi sekä yleinen taloudellinen epävarmuus näkyivät levikkimarkkinoinnin vaikeutumisenä myös Pohjois-Karjalassa. Karjalaisen levikki laski edellisvuoteen verrattuna 928 kappaletta eli noin 2 prosentilla ja on nyt 45 895 kappaletta; maksullisten normaali-tilausten osuus levikistä on hyvällä 98 prosentin tasolla. Paikallislehdissä levikinlasku oli selvästi maltillisempaa, ja lehtitoimialan paikallislehdistä ainakin Lieksan Lehti kykeni jopa lisäämään levikkiään. Kustannustason nousua vastaavat hinnankorotukset tilaushinnoissa kasvattivat levikkiliikkeitä koko lehtitoimialalla lähes 3 prosenttia.

Lehtitoimialan liikevaihto putosi 5,7 prosenttia 27,8 miljoonaan euroon (edellisenä vuonna 29,5 miljoonaa euroa). Liikevoitto laski 23,2 prosenttia 4,7 miljoonaan euroon (6,1 miljoonaa euroa) ja liikevoittoprosentti 17,0:aan (20,8 prosenttia). Tulojen pudotus pakotti kaikki yksiköt tehostamaan toimintojaan ja säästämään niin henkilöstö- kuin muistakin menoista. Esimerkiksi Karjalaisen kulut jäivät alle edellisvuoden tason ja noin miljoona euroa budjetoidusta.

Vuosi 2009 oli Karjalaisessa voimakkaan uudistumisen aikaa. Helmikuussa 2009 toteutettiin yhdessä Savon Sanomien ja Keski-suomalaisen kanssa ulkoasu-uudistus, jolla parannettiin lehden luet-

tavuutta. Sivu- ja juttuvaihtoa lisättiin näiden kumppanilehtien kanssa, ja myös Etelä-Suomen Sanomat liittyi tähän kattavampaan sisällön vaihtoon. Lehtiyhteistyö tiivistyi vuoden aikana huomattavasti: Väli-Suomen Media Oy:n ja Turun Sanomien yhteiseen Helsingin toimitukseen liittyi vuoden aikana myös Kaleva, ja kahdeksan lehden yhteinen ulkomaan-toimitus alkoi tuottaa syksystä alkaen yhteistä sisältöä myös Karjalaiseen.

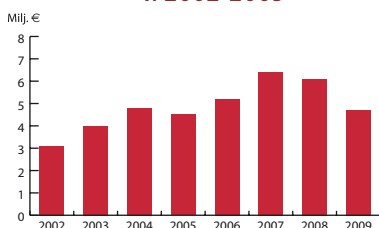
Verkko-Karjalaisen kävijämäärä pysytteli vuoden aikana lähes 50 000 viikoittaisessa eri kävijässä. Verkkolehden ilmaissisältöä on eriytetty paperilehden sisällöstä, ja verkkolehden on kehitetty vuoden aikana muuta palvelusisältöä, muun muassa yritysten omia tarjousuutisia sisältävä yrityshakemisto. Verkkolehden keskusteluosioon on saanut toukokuun 2009 jälkeen saanut kirjoittaa ainoastaan omalla nimellään; tämä maakuntalehtien joukossa ensimmäisenä tehty muutos ei vähentänyt verkkolehden kävijämääriä.

Karjalainen juhli vuoden aikana 135-vuotisuut-taan yleisötapahtumilla sekä lokakuussa ilmestyneellä juhlanumerolla.

Paikallislehtien vuosi 2009 oli etenkin ilmoitusmyynnillisesti vaikea, mutta taantuma ei koetellut niiden tulokuntoa yhtä merkittävässä määrin kuin Karjalaisen ja muiden maakuntalehtien osalta tapahtui. Kaupan ilmoittelu säilyi muutamien paikallislehtien ilmestymisalueella huomattavan vireänä. Pielisjokiseutu muuttui vuoden päätyttyä kerran viikossa ilmestyväksi. Ylä-Karjala juhli 80 vuotta kestänyttä ilmestymistään. Konsernin paikallislehdet valmistelivat vuoden 2010 alussa toteutunutta yhteistä ulkoasu-uudistusta ja kehittivät merkittävästi sisältöään.

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n lehtitoimialaan kuuluvat seuraavat yhtiöt (sulussa lehden/tv-kanavan nimi): Sanomalehti Karjalainen Oy (Karjalainen), Ylä-Karjala Oy (Ylä-Karjala), Pogostan Sanomat Oy (Pogostan Sanomat), Keski-Karjalan Kustannus Oy (Parikkalan-Rautjärven Sanomat), Lieksan Lehti Oy

Lehtitoimialan liikevoiton kehitys v. 2002-2009

(Lieksan Lehti), Karelia Viestintä Oy (Karjalan Heili), Pohjois-Karjalan Paikallislehdet Oy (Pielisjokiseutu, Outokummun Seutu), Pohjois-Karjalan Uudet Mediat Oy (K5), Pohjois-Karjalan Ilmoitusvalmistus Oy.

Riskit ja epävarmuudet

Lehtitoimialan liikevaihdosta 45 prosenttia tulee tilausmyynnistä ja 55 prosenttia ilmoitusmyynnistä. Mediamainonnan kehityksellä on merkittävä vaikutus lehtitoimialan tulokseen.

Lehtitoimialan lehdet painetaan PunaMusta Oy:n sanomalehtipainossa. Painamisella on merkittävä vaikutus varsinkin Karjalaisen paino- ja jakeluvarmuuteen.

Näkymät vuodelle 2010

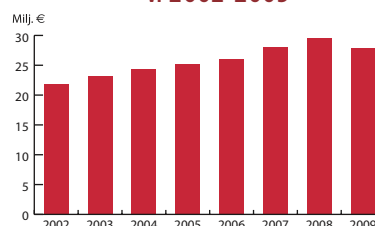
Sanomalehtialan näkymät ovat edelleen epävarmat. Mediamainonnan Suomessa ennakoidaan hitaasti elpyvän, mutta selvää käännettä parempaan ei ole näköpiirissä.

Pohjois-Karjalan pahentuva työllisyystilanne lisää paikallisten ilmoittajien ja tilaajien epävarmuutta. Sanomalehti-ilmoittelu heijastelee ilmestymisalueen taloudellista vireyttä, joka on koetuksella taloustaantumana pitkittyessä. Toimintatapojen tehostamisen myötä konsernin lehtitoimialan kannattavuus säilynee kuitenkin etenkin lehti-yhtiöiden keskinäisessä vertailussa hyvällä tasolla.

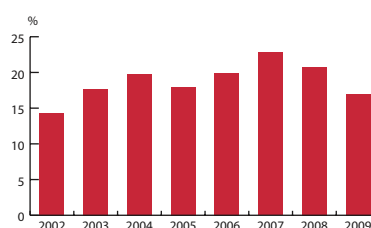
Pasi Koivumaa

päätöittäjä, toimialajohtaja

Lehtitoimialan liikevaihdon kehitys v. 2002-2009

Lehtitoimialan liikevoitto-% kehitys

Heilin onnistujateemassa nostettiin esiin mm. paikallisia elokuvien tekijöitä.

HEILI TARJOSI NUMEROLLISEN HYVIÄ TARINOITA

MAAKUNTA ON TÄYNNÄ tarinoita onnistumisista, ja siihen panosti Karjalan Heili lokakuussa. Syksystä 2008 oli paasattu taantumasta, eivätkä työttömyys ja kuntien ahdinko tietenkään häviä mihinkään katteettomilla Ollaan Positiivisia -höpinöillä. Joutavaa lässytystä halusimme välttää, mutta silti halusimme tarjota ihmisille yhden numerollisen verran tarinoita ihmisistä, jotka eivät ruikuta vaan tekevät. Lähdimme siitä, että mieluummin ihmiset lukevat hyviä tarinoita kuin huonoja. Esimerkkiä kannattaa ottaa niistä, joiden elämänasenne on kuin onnistujateemaan haastatelluilla, pyöräilykokemuksistaan kertonella lapsilla: ei pidä jäädä kadulle makaamaan, vaikka apupyörätön polkupyörä kaatuukin. Elämä on yrittämistä ja välillä epäonnistumistakin, mutta epäonnistumisen hetkellä pitää vain jatkaa sitkeästi eteen päin ja yrittää uudestaan.

Etsimme onnistujateemaan nimenomaan sellaisia onnistujia, joiden näkemyksillä lukijoita ei ole vielä täysin kyllästetty. Markku Pölönen ja Nightwish ovat kiistatta kehunsa ansainneet, mutta viime vuosien suitsutustulvassa niille on käynyt kuin karjalampiirakalle: alkujaan hyvästä jutusta on tullut klisee, joka saa monet näkemään punaista. Pölösen nimeltä ei voinut välttyä onnistujateemassakaan, kun aukeamareportaasiin haastateltiin ihmisiä, jotka ker-

toivat dokumenttielokuvien tekemisestä. Pölönen ja dokumenttielokuvien tekijä Ari Matikainen ovat kiistattomia primus motoreita, mutta sellaisia tarvitaan. Nuorille, nouseville kyvyille on eduksi, että lähellä on tienraavaajia, joiden luomia kanavia voi hyödyntää omaa uraa luodessa. Asian käänttöpuoli on sitten se, että myös tienraavaajat tarvitsevat yhteistyökumppaneita, ja sen parempaa yhteistyökumppania ei olekaan kuin ideoita täynnä oleva, energiaa uhkua vuori. Kyynisessä maailmassa idealistit pistetään turhan usein mataliksi, ja siksikin me halusimme teemanumeron tehdä. Katusoittaja Pertti "Speedy" Siltasen tarinasta voi imeä voimaa, jos omassa elämässä on saanut tottua pilkalliseen nauruun. Älykäs ja lahjakas mies kertoi avoimesti sairaalakierteestään ja siitä, kuinka ravistautui siitä irti.

Nostimme teemassa esiin onnistumisia laidasta laitaan. Kerroimme Tiedepuiston yrityshautomosta, kauppahallin vilkastuneesta liiketoiminnasta, yksityisten ihmisten pienistä iloista. Nostihan tuo omaakin fiilistä. Hyviä tarinoita on mukavampi tehdä kuin huonoja, ja vaikka ikävistäkin asioista on pakko kirjoittaa, ei niitä pidä jäädä liikaa märehäntämään.

Teksti: Aimo Salonen Kuva: Taru Väänänen

Paikallislehti Ylä-Karjala ja PunaMusta Oy:n Nurmeksen yksikkö juhlivat vuonna 2009 toimintansa 80-vuotistaivalta. Syyskuun lopussa reilut 400 henkeä kävi toimitalon pihalla Nurmeksessa nauttimassa merkivuoden kunniaksi lohikeittoa, kuulemassa Carelia Swingin musisointia sekä osallistumassa leikkimielisiin kilpailuihin. Mirka Hartikainen taitteli lehdestä lennokin ja sai karkin onnistuttuaan heittämään sen maalirenkaan läpi. Kuva: Anu Saarelainen

LIEKSAN LEHTI JOULUTUNNELMISSA JO HEINÄKUULLA

LIEKSAN LEHTI KUTSUI suurimmat ilmoittaja-asiakkaat "teemaillalliselle", joka paljastui joulujuhlaksi, heinäkuun viimeisenä, vieläpä erityisen helteisenä, perjantai-iltana. Joulukinkku, laatikot, rosollit, lohet ja muut perinteiset jouluherkut maistuivat helteellä ihan yhtä hyvältä kuin joulunakin. Joulupukki sai hälytyksen töihin kesken kalareissunsa ja joulutontutkin vierailivat leikittämässä "Tip-tap-tipetipe-tip-tappia". Jouluisia tunnelmaa lisäsivät joulukuusi, monet erilaiset koristeet ja

Lieksan Lehden ilmoituskonsultti Jarmo Kilpeläinen (keskellä seisomassa) osallistui tonttuleikkiin. Vierellä (oik.) Lieksan seurakunnan kirkkoherra Hannu Juntunen.

joululaulut. Pitopalvelu oli tuonut jouluiset havutkin portaiden juurelle.

Lieksan Lehden logoilla varustettuihin tonttulaakkeihin sonnustautuneet kutsuvieraat sukelsivat joulujuhlasta suoraan Vaskiviikon iltarientoihin.

Teksti ja kuva: Marja Mölsä

YLI SATAVUOTIAS KANNUSTAA KESTÄVYYTEEN

PARIKKALAN-RAUTJÄRVEN SANOMIEN Kymppi on yksi maan pitkäaikaisimmista kestävyysjuoksutaapahtumista, joka juostiin viime vuonna 50. kerran. Yli satavuotiaan paikallislehden juhlakypillä oli tällä kertaa kunniavierana ja juoksijoiden kannustajana nelinkertainen olympiavoittaja Lasse Viren, joka jakoi palkinnot yhdessä Parikkalan oman takavuosien urheilusankarin, keihäänheittäjä Hannu Siitosen kanssa.

Viren harmittelee kestävyysjuoksun harrastajamäärien hupenemista kotimaassa. Hänen mielestään suomalaisilla on edelleen mahdollisuus kivuta myös kansainväliseen kärkeen. Miehen resepti tämän päivän juoksijoille on yksinkertainen.

- Menestys vaatii sataprosenttista sitoutumista omiin tavoitteisiin.

Paikallislehden ja paikallisen urheiluseuran Parikkalan Urheilijoiden yhteisessä tapahtumassa uutta juoksijasukupolvea kasvatetaan nuorten tuhannen metrin juoksulla. Kymppin rinnalle viime vuosikymmenen lopulla otettu Tonni on osaltaan innostanut paikallisia nuoria lajin ja liikunnan pariin.

Teksti: Raine Hämäläinen

Liikunnan riemua ja juhlararjoilua yhdessä maan vanhimmissa kestävyysjuoksutapahtumassa. Kunniavierana Lasse Viren, joka on toistaiseksi viimeisin juksulajeissa olympiavoiton saavuttanut suomalainen.

KIRJA- JA TARRAPAINOT -TOIMIALA

PUNAMUSTA OY, PUNAMUSTA TAMPERE OY ja Paperityö Oy muodostavat Pohjois-Karjalan Kirjapaino –konsernin kirja- ja tarrapainot –toimialan. Toimipisteet sijaitsevat neljällä eri paikkakunnalla: Joensuussa, Nurmeksessa, Tampereella ja Helsingissä. Toimialajohtajana toimii PunaMusta Oy:n toimitusjohtaja Jari Avellan.

Teollisuuden vaikea vuosi

Vuosi 2009 oli myös Suomen graafiselle teollisuudelle erittäin vaikea. Syksystä 2008 alkaen painamisen volyymin pudotus on ollut voimakas. Graafinen teollisuus ry:n arvion mukaan alan liikevaihto laski vuonna 2009 noin 25 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Alan ulkomaankauppa vuonna 2009 jää historiaan vuotena, jolloin kauppatase kääntyi negatiiviseksi. Painotuotteiden tuonnin arvo oli vientiä hieman suurempi. Suurin pudotus alalla kohdistui Venäjän vientiin, joka laski ennakkotietojen mukaan 54 prosenttia. Ruotsin vienti laski 28 prosenttia, jonka seurauksena Ruotsi nousi takaisin suurimmaksi vientimaaksi.

Ongelmana on osittain se, että EU on myöntänyt uusille jäsenmaille (mm. Viro ja Puola) 30-50 prosenttia investointitukea. Kysynnän lasku johti myös entistä kovempaan kilpailuun tarjolla olevista työtilauksista. Sähköinen viestintä on myös osaltaan korvannut osan painetusta viestinnästä, todennäköisesti pysyvästi.

Kirja- ja tarrapainot –toimialan volyymit putosivat keskimäärin 20 prosenttia. Pudotuksen syynä oli erittäin vaikea viennin tilanne, vahva euro ja alan koventunut kilpailu. Suhteellisesti eniten kärsi Venäjän kauppa, joka putosi peräti 70 prosenttia, 3,4 miljoonaan euroon.

Toiminnallinen tulos

PunaMusta-konsernin liikevaihto vuonna 2009 oli 54,0 miljoonaa euroa, kun se vuonna 2008 oli 68,2 miljoonaa euroa. PunaMusta-konsernin viennin määrä vuonna 2009 oli 8,6 miljoonaa euroa, kun se vuotta aiemmin oli 18,1 miljoonaa euroa. Liikevaihto laski sekä kotimaassa että viennissä. Konsernin liikevoitto oli 2,3 miljoonaa euroa (vuonna 2008 3,5 miljoonaa euroa). Konsernin vuoden 2009 bruttoinvestoinnit olivat 2,1 miljoonaa euroa. Konsernin liiketoiminnan tulos ennen satunnaisia, tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 1,9 miljoonaa euroa (2,7 miljoonaa euroa vuonna 2008).

Vähentyneestä tilauskannasta johtuen jouduttiin toteuttamaan voimakkaita tehostamistoimia, joista merkittävin oli lisälmen tuotantolaitoksen alasajo ja kaluston siirto Joensuun ja Tampereen yksiköihin.

lisälmen henkilöstölle tarjottiin töitä muista yksiköistä, mutta vain kolme henkilöä otti tarjotun työn vastaan.

Tuotannollisesti vuosi sujui suunnitelmien mukaisesti ilman suurempia ongelmia. Tosin käyttöasteen pudotus osaltaan vaikeutti tuotannon järkevää suunnittelua. Vuoden merkittävin investointi oli Joensuun tuotantolaitokseen hankittu uusi stiftauslinja erikoistuotteita varten. Vastaavasti Tampereen tuotantolaitokseen siirrettiin lisälmesta 16-sivuinen heatset-rotaatio ja stiftauslinja. Tämä mahdollistaa viikkolehtien nopean tuotannon ja toimituksen Helsinkiin.

Ympäristö

PunaMusta Oy:lle myönnettiin 21.10.2009 Joutsenmerkki eli Pohjoismainen Ympäristömerkki. Merkki kertoo painon sitoutumisesta ympäristökuormituksen minimoimiseen, ja se kattaa aikakauslehtien sekä mainospainotuotteiden tuotannon. Täten myös PunaMusta Oy ottaa yhä enemmän vastuuta ympäristöstä ja kehittää ympäristön kannalta parempia tuotteita. Joutsenmerkin avulla kuluttajat pystyvät tunnistamaan ympäristöystävällisemmät tuotteet ja keskittämään hankintansa niihin.

Henkilöstö

PunaMusta-konsernin vakinaisen henkilöstön määrä vuonna 2009 oli keskimäärin 232 henkilöä (vuonna 2008 246) ja PunaMusta Oy:n keskimäärin 204 (edellisenä vuonna 220). Henkilöstö on vähentynyt lähinnä tuotannossa keväällä käytyjen yhteistoimintaneuvottelujen seurauksena.

Paperityö Oy

Paperityö Oy on Itä-Helsingissä sijaitseva monipuolinen painotalo, joka on erikoistunut tarrojen ja etikettien painamiseen. Yhtiön asiakkaiden päätoimialat ovat elintarviketeollisuus, paperinjalostus, teknokemia ja logistiikka. Yhtiön palveluksessa vuonna 2009 oli keskimäärin 43 henkilöä, vuonna 2008 47 henkilöä.

Paperityö Oy:n liikevaihto vuonna 2009 oli 7,4 miljoonaa euroa ja vuotta aiemmin 8,6 miljoonaa euroa. Liiketoiminnan tulos ennen satunnaiseriä, tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 0,4 miljoonaa euroa. Vuotta aiemmin vastaava luku oli 0,8 miljoonaa euroa.

Tarratuotteiden kysyntä jäi suunniteltua heikommaksi ja kannattavuus huononi toteutetuista tehostamistoimista huolimatta.

Kirja- ja tarrapainot –toimialan lähiajan näkymät

Alkanut vuosi tulee edelleen olemaan varsin haastava. Finanssikriisin jälkeinen toipuminen tulee todennäköisesti olemaan hidasta ja alalla kestää mahdollisesti vuosia, että päästään takaisin lamaa edeltäviin toimitusmääriin.

Viennissä tulee olemaan erityisen vaikeaa vahvasta eurosta ja kansainvälisestä ylikapasiteetista johtuen. Merkittäviä toimialajärjestelyitä ei vielä odotuksista huolimatta ole tapahtunut, joten kilpailu jatkuu kovana.

Mikäli elpymisen ennusmerkit toteutuvat ja elpyminen lähtee oikeasti käyntiin, uskomme liikevaihdon pysyvän suunnilleen ennallaan. Odotukset perustuvat siihen, että taantuma ei jatku ennustettua pidempään eli markkinatilanne alkaa vähitellen parantua myös graafisella alalla.

Jari Avellan
toimialajohtaja

HENKILÖSTÖ

Henkilöstön rakenne

Pohjois-Karjalan Kirjapaino -konsernin palveluksessa oli vuonna 2009 keskimäärin 489 henkilöä. Konsernin suurin ikäryhmä ovat 46-55 -vuotiaat, joita konsernissamme on lähes kolmannes. Lähes yhtä paljon on 36-45 -vuotiaita.

Konsernin suurimmat työnantajat ovat PunaMusta Oy ja Sanomalehti Karjalainen Oy, joiden palveluksessa työskenteli viime vuonna noin 300 henkilöä.

Henkilöstön työhyvinvointi ja virkistystoiminta

Suurin osa konsernin työntekijöistä työskentelee Joensuussa, jossa henkilökunnan hyvinvoinnista ja virkistyksestä huolehtii henkilöstön edustajista koottu vapaa-aikatoimikunta. Henkilökunnalle on tarjolla monipuolisesti työhyvinvoinnin ylläpitämiseen tähtäävää toimintaa. Myös jokaisessa konsernimme yksikössä ympäri Suomea on henkilöstölle tarjolla liikunta- ja kulttuurimahdollisuuksia, mm. liikunta- ja kulttuuriseteleiden avulla.

Panosta itseesi –projekti käynnistyi joulukuussa 2009. Projekti toimii pilottina konsernimme Joensuussa toimivissa yksiköissä kestäen vuoden 2010 loppuun saakka, ja sen tarkoituksena on liikunnan avulla lisätä henkilöstön jaksamista sekä työssä että vapaa-ajalla.

Konsernissanne toimii myös yli 50-vuotiaille suunnattu Kunnon Klubi. Klubi perustettiin henkilöstötutkimuksesta saadun palautteen pohjalta yhteistyössä työterveyshuollon ja eläkeyhtiö Varman kanssa. Vuoden 2009 aikana Kunnon Klubilaiset järjestivät monenlaisia aktiviteetteja mm. urheilun ja kulttuurin parissa.

Konsernin henkilöstöjuhlaa vietetään perinteisesti loppiaisenä. Tässä vuosittain järjestettävässä tilaisuudessa muistetaan pitkään konsernia palvelleita henkilöitä sekä vietetään iltaa hyvän ruuan, ohjelman ja musiikin parissa.

Henkilöstötutkimus

Pohjois-Karjalan Kirjapaino –konsernin henkilöstön työhyvinvointia arvioidaan säännöllisin väliajoin tehtävällä henkilöstötutkimuksella. Ensimmäinen ilma-

piiritutkimus on tehty vuonna 2001. Vuosina 2006 ja 2008 tehdyt tutkimukset toteutettiin laajoina työtyytyväisyyttä mittaavina tutkimuksina. Vuonna 2007 tehty tutkimus oli suppeampi seuranta-tutkimus. Tänä vuonna tutkimus toteutettiin jälleen laajana henkilöstökyselynä. Tutkimuksista saatujen tulosten perusteella konsernissa on ryhdytty toimenpiteisiin työtyytyväisyyden parantamiseksi. Toimenpiteiden pääpaino on ollut tiedottamisessa ja sisäisen viestinnän kehittämisessä, ja tiedonkulun parantamiseksi olemmekin ottaneet käyttöön konsernin yhteisen intranetin sekä laatineet koko konsernin yhteisen henkilöstöoppaan.

Henkilöstön ja osaamisen kehittäminen

Koulutusta on järjestetty mm. kirjanpito- ja raportointiohjelmien käytöstä, lainsäädännön muutoksista sekä työyhteisön kehittämiseen liittyvistä aihealueista. Kirja- ja tarrapainot –toimialalla käytössä oleva oppisopimuskoulutus vahvistaa työntekijän osaamista työn ohessa johtaen samalla pätevään tutkintoon.

Henkilökohtaiset koulutustarpeet tulevat esille esim. vuosittain pidettävän kehityskeskustelun yhteydessä.

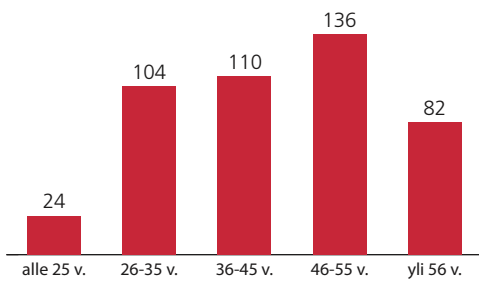
Konsernin esimiehille alkaa keväällä 2010 oma, räätälöity JET-koulutus, joka tulee mm. kehittämään esimiesten henkilöstöjohtamistaitoja. Jokavuotiset esimiespäivät antavat esimiestyötä tukevaa koulutusta konsernin esimiehille.

Konsernissa on voimassaoleva tasa-arvosuunnitelma, joka koskee niitä konsernin yhtiöitä, joissa on yli 30 työntekijää.

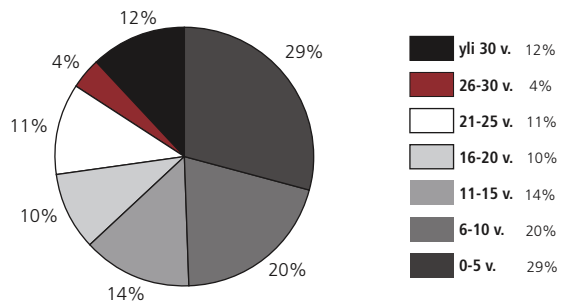
Oik: Karjalainen juhli 135-vuotis-syntymäpäiväänsä yhden lokakuisen viikon ajan eri tapahtumilla kauppakeskus Isossa Myyssä. Isoimman yleisön keräsivät odotetusti Idols-tähdet Koop Arponen ja Pete Parkkonen.
Kuva: Jouni Turunen.

Konsernin henkilöstön ikärakenne

Henkilöstö 31.12. 2009, yhteensä 456

Palvelusvuodet 2009

5,95

GEO
Suuret naisjohtajat
Miten naiset käyttävät valtaa?
Onko nainen parempi johtaja kuin mies?

IMAGE

RIA

HELMIKUU 2010 7,90€

LÄHEVÄ

KEKKOS-TUTKIJAN
KIPEÄT MUISTOT
JUHANI SUOMI
"LAPSUUTTANI VARJOSTI
ÄIDIN ITSEMURHAYRITYS"

**NARSISTIN UHRIN
VAIKEA TOIPUMINEN**
"MIEHENI HALUSI TUHOTA
KOKO ELÄMÄNI"

**JARI EHRNROOTH
RAKKAUDEN
NÄLKÄ**
"INTOHIMO EI OLE
HALLITTAVISSA"

**AIVOINFARKTI
PYSÄYTTI**
"PÄÄSIN IRTI
TÄYDELLISYYDESTÄ"

TOIMINTAKERTOMUS TILIKAUSI 1.1.-31.12.2009

Konsernin rakenne ja hallinto

Pohjois-Karjalan Kirjapaino –konsernin emoyhtiö on Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj. Emoyhtiö tarjoaa tytäryhtiöilleen hallinto- ja tietohallintopalvelut, omistaa kiinteistöjä sekä harjoittaa arvopaperikauppaa.

Yhtiön hallitukseen kuuluivat kertomusvuoden lopussa puheenjohtajana toimitusjohtaja Jyrki Laakkonen, varapuheenjohtajana Yrjö Laakkonen ja varsinaisina jäseninä professori Paavo Pelkonen, toimitusjohtaja Juha Mäkihonko, Hannu Laakkonen ja Reetta Laakkonen. Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n toimitusjohtajana toimii Raimo Puustinen.

Hallitus ei ole asettanut keskuudestaan toimikuntia tai valiokuntia.

Yhtiön tilintarkastajana toimi tilikauden aikana tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy päävastuullisena tilintarkastajana Eero Huusko, KHT.

Konserni jakautuu kahteen toimialaan (eli toimintasegmenttiin). Konsernin lehtitoimialan muodostavat Karjalaista kustantava Sanomalehti Karjalainen Oy, paikallislehtiä kustantavat Keski-Karjalan Kustannus Oy, Lieksan Lehti Oy, Pogostan Sanomat Oy, Pohjois-Karjalan Paikallislehdet Oy ja Ylä-Karjala Oy sekä Karjalan Heili -kaupunkilehteä kustantava Karelia Viestintä Oy. Lehtitoimialaan kuuluvat myös sähköistä liiketoimintaa harjoittava Pohjois-Karjalan Uudet Mediat Oy ja Pohjois-Karjalan Ilmoitusvalmistus Oy, joka valmistaa ilmoituksia konsernin lehtiin. Lehtitoimialaa johtaa Karjalaisen päätoimittaja Pasi Koivumaa.

Konsernin kirja- ja tarrapainot -toimialaan kuuluvat kirjapaino PunaMusta Oy ja tarrapaino Paperityö Oy sekä PunaMusta Oy:n tytäryhtiö Punamusta Tampere Oy. Kirja- ja tarrapainot -toimialaa johtaa PunaMusta Oy:n toimitusjohtaja Jari Avellan.

Sanomalehti Karjalainen Oy on osakkaana Väli-Suomen Media Oy:ssä 20 prosentin osuudella.

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan Suomen osakeyhtiölakia, yhtiön yhtiöjärjestystä, julkisesti noteerattuja yhtiötä koskevia muita säädöksiä sekä Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n laatimaa Suomen listayh-

tiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance). Hallinnointikoodi löytyy yhtiön Internet-sivuilta osoitteesta www.pkkoyj.com kohdasta Sijoittajainformaatio - Hallinnointiperiaatteet.

Yhtiö laatii erillisenä kertomuksena selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement), joka julkaistaan yhtiön Internet-sivuilla osoitteessa www.pkkoyj.com kohdassa Sijoittajainformaatio.

Osakkeet, kaupankäynti ja vaihto

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n osake on listattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä. Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj kuuluu Kulutustavarat ja –palvelut –toimialaluokkaan ja on markkina-arvoltaan keski-suuri yhtiö. Yhtiön kaupankäyntitunnus on PKK1V.

Yhtiön osakemäärä on 12 517 360 kpl ja osakepääoma on 1 053 tuhatta euroa. Kaikilla osakkeilla on samanlainen oikeus osinkoon ja yhtiön varoihin.

Osakkeen kaupankäyntikurssi tilikauden lopussa oli 10,36 euroa, osakekannan markkina-arvo tilikauden päätöskurssilla oli 129,7 miljoonaa euroa. Osakkeen vaihto tilikauden aikana oli 86 043 kappaletta eli noin 0,7 % osakemäärästä.

Valtiovarainministeriön asetuksessa arvopaperin liikkeeseenlaskijan säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta (153/2008) 1 luvun 5 §:n 1 momentissa luetellut tiedot on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

Konsernin talous

Konsernin liikevaihto oli katsauskaudella 83,4 miljoonaa euroa (edellisenä vuonna 100,2 miljoonaa euroa). Liikevaihto pieneni edellisvuodesta 16,8 prosenttia. Kirja- ja tarrapainot –toimialan liikevaihto laski 16,2 miljoonaa euroa edellisestä vuodesta. Talouden taantuma ja valuuttakurssien vaihtelut ovat alentaneet kysyntää ja laskeneet liikevaihtoa sekä vientimarkkinoilla että kotimaassa. Lehtitoimialan liikevaihto laski 1,7 miljoonaa euroa edellisestä vuodesta. Liikevaihto laski ilmoitusmyynnissä.

Konsernin liiketoiminnan muut tuotot olivat 1,1 miljoonaa euroa (edellisenä vuonna 1,4 miljoonaa euroa).

Konsernin tilikauden kulut olivat 76,7 miljoonaa euroa (91,3 miljoonaa euroa vuonna 2008). Materiaalit ja palvelut olivat 37,7 miljoonaa euroa, kun ne edellisenä vuonna olivat 48,1 miljoonaa euroa. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut olivat 23,3 miljoonaa euroa (25,5 miljoonaa euroa vuonna 2008). Tilikauden kuluihin sisältyvät poistot olivat 5,2 miljoonaa euroa (6,3 miljoonaa euroa vuonna 2008) ja liiketoiminnan muut kulut 10,7 miljoonaa euroa (11,5 miljoonaa euroa vuonna 2008).

Konsernin yhteenlaskettu liikevoitto oli 7,5 miljoonaa euroa eli 8,9 prosenttia liikevaihdosta. Edellisvuoden luvut olivat 10,2 miljoonaa euroa ja 10,1 prosenttia. Lehtitoimialan liikevoitto oli 4,7 miljoonaa euroa, edellisvuonna liikevoitto oli 6,1 miljoonaa euroa. Kirja- ja tarrapainot -toimialan liikevoitto oli 2,8 miljoonaa euroa (vuotta aiemmin 4,3 miljoonaa euroa). Liikevaihdon supistumisesta ei ole saatu kokonaan katettua kustannussäästöillä, joten liiketoiminnan tulos laski.

Tilikauden nettorahoitustuotot konsernissa olivat 2,6 miljoonaa euroa (-3,8 miljoonaa euroa vuonna 2008). Rahoitustuottoihin kirjattava arvopaperikaupan nettotulos oli 3,3 miljoonaa euroa voitollinen johtuen arvopaperisalkun markkina-arvon noususta. Edellisvuonna vastaavaan aikaan arvopaperikaupan nettotulos oli 2,5 miljoonaa euroa tappiollinen. Muut rahoituskulut olivat 0,7 miljoonaa euroa (1,3 miljoonaa euroa vuonna 2008).

Välittömät verot olivat 2,5 miljoonaa euroa (1,5 miljoonaa euroa). Konsernin tilikauden voitto oli 7,6 miljoonaa euroa (4,8 miljoonaa euroa).

Osakekohtainen tulos oli 0,60 euroa (0,38 euroa).

Konsernin tulos parani edellisestä vuodesta, mikä johtui pääosin arvopaperisalkun markkina-arvon noususta.

Konsernin korollisen vieraan pääoman kokonaismäärä oli 21,9 miljoonaa euroa, edellisen vuoden vastaava luku oli 24,2 miljoonaa euroa. Taseen korottomien velkojen määrä ilman laskennallista verovelkaa oli 8,8 miljoonaa euroa. Vuonna 2008 korottomia velkoja oli 9,2 miljoonaa euroa.

Konsernin sijoitetun pääoman tuotto kasvoi edellisvuoden 14,1 prosentista 18,8 prosenttiin konsernin tuloksen parantumisesta johtuen.

Tunnusluvut

Pohjois-Karjalan Kirjapaino -konsernin tunnuslukuja kuluneelta vuodelta sekä sitä edeltäneeltä kolmelta vuodelta:

		2009	2008	2007	2006
Liikevaihto	Milj. euroa	83,4	100,2	85,6	78,4
Liikevoitto	Milj. euroa	7,5	10,2	10,4	8,3
Liikevoitto	%	8,9	10,1	12,1	10,5
Bruttoinvestoinnit	Milj. euroa	2,8	6,1	20,4	6,8
Oman pääoman tuotto	%	21,4	13,6	23,4	25,8
Sijoitetun pääoman tuotto	%	18,8	14,1	23,7	28,9
Omavaraisuusaste	%	53,5	48,4	56,1	64,8
Tulos/osake	euroa	0,60	0,38	0,66	0,60*

Henkilöstö keskimäärin		489	508	446	429
Henkilöstökulut	Milj. euroa	23,3	25,5	21,4	20,3

*) Osakeantikorjattu osakkeiden lukumäärä on 12 517 360 kappaletta.

Valtiovarainministeriön asetuksen (153/2007) 2 luvun 5 §:n 1 momentin osakekohtaiset tunnusluvut ja tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

Emoyhtiö (FAS)

Emoyhtiö Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n liikevaihto koostuu hallinto- ja tietohallintopalveluiden myynnistä konserniyhtiöille sekä arvopaperikaupasta. Liikevaihtoa vuonna 2009 kertyi 2,9 miljoonaa euroa, edellisvuonna yhtiön liikevaihto oli 2,8 miljoonaa euroa. Arvopaperikaupan liikevaihto oli 1,5 miljoonaa euroa, edellisvuonna se oli 1,4 miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 2,2 miljoonaa euroa (sama kuin vuonna 2008). Liiketoiminnan muut tuotot ovat pääsääntöisesti emoyhtiön omistamista kiinteistöistä saatuja vuokratuottoja.

Arvopaperikaupan liikevoitto vuonna 2009 oli 1,6 miljoonaa euroa, kun se vuotta aiemmin oli -0,7 miljoonaa euroa. Liiketoiminnan tulos ennen satunnaiseriä, tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 1,7 miljoonaa euroa, kun vuotta aiemmin vastaava luku oli -1,1 miljoonaa euroa.

Emoyhtiö sai konserniavustusta tytäryhtiöiltään vuonna 2009 yhteensä 6,1 miljoonaa euroa, edellisvuonna 8,2 miljoonaa.

Yhtiön arvopaperisalkun arvo vuoden 2009 lopussa oli 15,8 miljoonaa euroa, edellisvuonna 6,8 miljoonaa euroa. Yhtiön rahoitusasema on vakaa.

Emoyhtiön palveluksessa oli vuoden 2009 lopussa 22 henkilöä (vuoden 2008 lopussa 23).

Kirja- ja tarrapainot -toimiala

Kirja- ja tarrapainotuotteiden kysyntä aleni voimakkaasti yleisen taloudellisen taantuman seurauksena. Ilmoitustulojen väheneminen on pakottanut asiakkaat pienentämään lehtien sivumääriä ja etsimään säästökohteita. Kysynnän pudotus on ollut voimakasta viennissä, etenkin Venäjällä.

Pudonnut kysyntä on lisännyt alan ylikapasiteettia entisestään ja hintakilpailu on saanut epäterveitä piirteitä. Merkittäviä toimialajärjestelyjä ei kuitenkaan tilikauden 2009 aikana tapahtunut.

Pohjois-Karjalan Kirjapaino –konsernissa kirja- ja tarrapainot –toimialan kapasiteetin käyttöaste laski ja toimintaa jouduttiin vuoden 2009 aikana tehostamaan kaikissa toimialan yhtiöissä. Toimenpiteistä merkittävin oli PunaMusta Oy:n Iisalmen tuotantolaitoksen alasajo sekä Iisalmen painokoneiden ja laitteiden siirtäminen Joensuun ja Tampereen tuotantolaitoksiin. Iisalmen henkilökunnalle tarjottiin töitä muista toimipisteistä. Tehostamistoimien myötä saadut kustannussäästöt ehdivät vaikuttaa vasta tilikauden viimeisinä kuukausina tulokseen. Käyttöpääomaa saatiin supistettua.

Kirja- ja tarrapainot –toimialan ulkoinen liikevaihto laski 56,2 miljoonaan euroon, vuonna 2008 liikevaihto oli 71,4 miljoonaa euroa. Talouden taantuma ja valuuttakurssien vaihtelut ovat alentaneet kysyntää ja laskeneet liikevaihtoa sekä vientimarkkinoilla että kotimaassa. Liikevoittoa kertyi 2,8 miljoonaa euroa (vuoden 2008 liikevoitto oli 4,3 miljoonaa euroa).

Lehtitoimiala

Edellisvuonna alkanut mediamainonnan jyrkkä lasku jatkui vuonna 2009. Kokonaisuudessaan mediamainonta Suomessa väheni edellisen vuoden tasosta 17,5 prosenttia. Sanomalehtimainonta väheni edellisvuoteen verrattuna euromääräisesti suhteellisesti eniten eri mediaryhmistä, 22,1 prosenttia. Kaupunkilehdissä mainonnan pudotus oli 18,7 prosenttia, televisiossa 11,6 prosenttia, ja eri mediaryhmiä edellisvuosina eniten kasvanut verkkomedia-mainontakin väheni vuoden aikana 3,7 prosenttia.

Pohjois-Karjalan Kirjapaino -konsernin lehtitoimialan yksiköissä ilmoitusmyynti väheni vuonna 2009 noin 12 prosenttia edellisvuodesta. Ilmoitusmyynnin lasku oli kuitenkin vähäisempää kuin suomalaissanomalehdissä keskimäärin. Muun muassa Joensuuhun kaksi vuotta sitten avautunut Iso Myy –ostoskeskus sekä sen välittömässä läheisyy-

dessä vuonna 2009 avautunut Centrum-kauppakeskus lisäsivät alueen taloudellista vireyttä ja kaupan ilmoittelua.

Karjalaisen tarkastettu levikki vuodelta 2009 on 45 895 kappaletta eli 928 vähemmän kuin vuonna 2008. Pohjois-Karjalan putoaminen maan synkimäksi työttömyysmaakunnaksi sekä yleinen taloudellinen epävarmuus näkyivät levikkimarkkinoinnin selvänä vaikeutumisenä. Karjalaisen levikki on kuitenkin keskimääräistä terveemmällä pohjalla: maksullisten normaalitilausten osuus levikistä on 98 prosenttia. Kustannustason nousua vastaavat hinnankorotukset tilaushinnoissa kasvattivat levikki-liikevaihtoa koko lehtitoimialalla lähes 3 prosenttia.

Lehtitoimialan ulkoinen liikevaihto oli 27,1 miljoonaa euroa (28,8 miljoonaa euroa vuonna 2008). Liikevoitto oli 4,7 miljoonaa euroa, kun se edellisenä vuonna oli 6,1 miljoonaa euroa.

Investoinnit

Konsernin bruttoinvestoinnit ennakkomaksuineen olivat 2,8 miljoonaa euroa eli 3,3 prosenttia liikevaihdosta. Edellisen vuoden vastaavat luvut olivat 6,1 miljoonaa euroa eli 6,1 prosenttia liikevaihdosta. Vuoden 2009 investoinnit sisältävät pääosin kirja- ja tarrapainot –toimialan tuotantokoneita.

Rahoitus

Konsernin liiketoiminnan rahavirta oli 6,6 miljoonaa euroa (edellisenä vuonna 9,6 miljoonaa euroa). Investointien rahavirta oli -2,5 miljoonaa euroa (vuotta aiemmin - 5,9 miljoonaa euroa). Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen arvo oli 18,4 miljoonaa euroa, kun arvo edellisenä vuonna oli 7,8 miljoonaa euroa. Rahoitusvarojen arvoa ovat kasvattaneet Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n ostamat Ilkka-Yhtymä Oyj:n ja Keskisuomalainen Oyj:n osakkeet.

Konsernin korollisen vieraan pääoman määrä oli tilikauden lopussa 21,9 miljoonaa euroa (edellisen vuoden vastaava luku oli 24,2 miljoonaa euroa).

Osinkoja maksettiin tilikaudella 2,5 miljoonaa euroa. Konsernin rahavarat olivat tilikauden lopussa 3,4 miljoonaa euroa (4,2 miljoonaa euroa vuonna 2008).

Omavaraisuusaste oli 53,5 prosenttia, kun edellisen tilinpäätöksen vastaava arvo oli 48,4 prosenttia.

Henkilöstö

Konsernin henkilöstömäärä oli tilikaudella keskimäärin 489 henkilöä (508 vuonna 2008), josta osa-aikaisia oli 53 (56 vuonna 2008). Konsernin palveluksessa oli tilikauden lopussa 456 henkilöä (508 vuonna

2008), joista osa-aikaisia 47 (57 vuonna 2008). Henkilöstö on vähentynyt lähinnä kirja- ja tarrapainot-toimialalla keväällä käytyjen yhteistoimintaneuvotteluiden seurauksena. Konsernin henkilöstökulut vuonna 2009 olivat 23,3 miljoonaa euroa. Vuoden 2008 henkilöstökulut olivat 25,5 miljoonaa euroa.

Riskit ja epävarmuustekijät

Painotuotteiden kysynnän ja tarjonnan tasapainolla on merkittävä vaikutus kirja- ja tarrapainot-toimialan kehitykseen ja kannattavuuteen. Muita toimintaan suoraan vaikuttavia riskejä ovat materiaalien saataavuus, hintakehitys ja valuuttakurssien muutokset. PunaMusta Oy:n vientiriskeistä suurin on Venäjän markkinat. PunaMusta Oy:n tuotantokapasiteetin käyttöasteella ja tuottavuudella on huomattava vaikutus konsernin liiketoiminnan kehittymiseen ja kannattavuuteen.

Lehtitoimialan liiketoiminnan kannalta mediamainonnan kehityksellä on merkittävä vaikutus tulokseen. Sanomalehti-ilmoittelu heijastelee ilmestymisalueen taloudellista vireyttä.

Konsernin lähiajan riskejä ovat finanssikriisin vaikutukset reaalityönteeseen, ilmoitustuloihin ja painotöiden kysyntään sekä myyntisaataviin liittyvät riskit. Arvopaperikauppa ja arvopaperisalkun arvon muutokset vaikuttavat emoyhtiön ja konsernin tulokseen aiempaa enemmän.

Suurin osa konsernin lyhytaikaisista saamisista on euroissa. Konserni altistuu jossain määrin valuuttakurssimuutosten aiheuttamalle valuuttariskille. Konsernilla on käytössä luottopolitiikka luottoriskin minimoimiseksi.

Konserni altistuu euribor-sidonnaisten markkinakorkojen muutoksesta johtuvalle korkoriskille. Osa pitkäaikaisesta korollisesta velasta on suojattu koronvaihtosopimuksilla.

Riskeistä ja niihin varautumisesta on kerrottu tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Ympäristö

Konsernissa on sitouduttu noudattamaan ympäristölainsäädäntöä ja kestävä kehityksen periaatteita. Tämä tarkoittaa mm. paperien ja leikkuujätteen toimittamista hyötykäyttöön ja kierrätykseen. PunaMusta Oy:llä on voimassa oleva ympäristölupa kirjapainotoiminnan harjoittamiselle. PunaMusta Oy:n painotuotteille on myönnetty lokakuussa 2009 Joutsenmerkin käyttöoikeus.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Konsernissa ei ole olennaisia tilikauden jälkeisiä tapahtumia.

Näkymät vuodelle 2010

Graafisella alalla alkanut vuosi tulee edelleen olemaan varsin haastava. Finanssikriisin jälkeinen toimintatila tulee todennäköisesti olemaan hidasta ja kestää mahdollisesti vuosia, että päästään takaisin taantumaa edeltäviin toimitusmääriin.

Vienti on vaikeaa vahvasta eurosta ja kansainvälisestä ylikapasiteetista johtuen. Merkittäviä toimialajärjestelyjä ei ole tapahtunut, joten kilpailu jatkuu kovana.

Tästä kaikesta huolimatta Pohjois-Karjalan Kirjapaino-konsernin kirja- ja tarrapainot-toimialan liikevaihdon tilikaudella 2010 uskotaan pysyvän vuoden 2009 tasolla. Edellisinä vuosina toteutetuista investoinneista ja tehostamistoimista johtuen myös liikevoiton uskotaan pysyvän lähes ennallaan. Nämä odotukset perustuvat siihen näkemykseen, että taantuma ei jatku ennustettua pidempään.

Mediamarkkinat näyttävät alkuvuoden perusteella edelleen epävarmoilta. Mediamainonnan ennakoidaan elpyvän Suomessa hitaasti.

Pohjois-Karjalan Kirjapaino-konsernissa lehtitoimialan näkymät vuodelle 2010 ovat alkuvuoden perusteella tyydyttävät: vuodesta odotetaan ilmoitusmyynnillisesti asteittain elpyvä ja levikillisesti entisten asemien säilyttämistä, mikäli kansantuote kasvaa ennakoidulla tavalla. Pohjois-Karjalan heikko työllisyystilanne lisää kuitenkin paikallisten ilmoittajien ja tilaajien epävarmuutta. Vuonna 2010 lehtitoimialan liikevaihdon arvioidaan olevan edellisen vuoden tasolla ja liikevoiton laskevan hieman.

Konserniyhtiöissä jatketaan tarvittaessa vuoden 2010 aikana tehostamistoimia, joiden tavoitteena on sopeuttaa kapasiteettia ja kustannuksia markkinoilla vallitsevaan kysyntään.

Konsernin liikevaihdon ja kannattavuuden arvioidaan vuonna 2010 säilyvän lähes vuoden 2009 tasolla, mikäli toimialojen markkinatilanteessa ja yleisessä taloudellisessa tilanteessa ei tapahdu kääntä negatiivisempaan suuntaan.

Voitonjako

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oy:n hallitus esittää yhtiökokoukselle jaettavaksi osinkoa 0,30 euroa osakkeelle, yhteensä noin 3,8 miljoonaa euroa. Hallitus esittää lisäksi, että yhtiökokous valtuuttaa hallituksen päättämään enintään 0,30 euron lisäosingosta osaketta kohden vuoden 2010 aikana. Lisäksi hallitus esittää yhtiökokoukselle, että hallituksen käyttöön siirretään 100.000 euroa käytettäväksi tilikauden 2010 aikana. Konsernin taloudellisessa asemassa ei ole tapahtunut tilikauden päättymisen jälkeen oleellisia muutoksia.

Segmentti-informaatio

Toimintasegmenttien tilinpäätösluvut (milj. euroa) olivat seuraavat:

Toimintasegmentit 2009	Lehti-toimiala	Kirja- ja tarrapainot	Muut toiminnot	Konsernierät	Konserni
Tulostiedot					
Myynti konsernin ulkopuolelle					
-Tavaramyynti	27,1	56,2			83,3
-Palveluiden myynti			0,1		0,1
Myynti konsernin ulkopuolelle yhteensä	27,1	56,2	0,1		83,4
Konsernin sisäinen myynti	0,7	6,0	1,4	-8,1	0,0
Liikevaihto yhteensä	27,8	62,2	1,5	-8,1	83,4
Liikevoitto	4,7	2,8	0,0		7,5
Voitto ennen tuloveroja					10,1

Toimintasegmentit 2008	Lehti-toimiala	Kirja- ja tarrapainot	Muut toiminnot	Konsernierät	Konserni
Tulostiedot					
Myynti konsernin ulkopuolelle					
-Tavaramyynti	28,8	71,4			100,2
-Palveluiden myynti					
Myynti konsernin ulkopuolelle yhteensä	28,8	71,4			100,2
Konsernin sisäinen myynti	0,7	7,0	1,4	-9,1	0,0
Liikevaihto yhteensä	29,5	78,4	1,4	-9,1	100,2
Liikevoitto	6,1	4,3	-0,2		10,2
Voitto ennen tuloveroja					6,4

Maantieteelliset myyntitiedot

Konsernin maantieteellinen ulkoinen myynti on esitetty asiakkaan maantieteellisen sijainnin mukaan.

2009	Suomi	Muu Eurooppa	Venäjä Muut maat	Konserni
Liikevaihto	74,5	5,4	3,5	83,4

2008	Suomi	Muu Eurooppa	Venäjä Muut maat	Konserni
Liikevaihto	81,8	7,5	10,9	100,2

KONSERNIN TULOSLASKELMA (IFRS)

(1 000 euroa)	Liitetieto	2009	2008
LIKEVAIHTO	1	83 375	100 245
Liiketoiminnan muut tuotot	3	1 057	1 383
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		-243	-136
Valmistus omaan käyttöön		107	72
Materiaalit ja palvelut		-37 667	-48 133
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	6	-23 288	-25 503
Poistot	5	-5 179	-6 279
Liiketoiminnan muut kulut	4	-10 710	-11 483
LIKEVOITTO	1	7 452	10 166
Rahoitustuotot ja -kulut (netto)	7	2 608	-3 780
VOITTO ENNEN VEROJA		10 060	6 386
Tuloverot	8	-2 484	-1 548
TILIKAUDEN VOITTO		7 576	4 838
Muut laajan tuloksen erät			
Myytavissä olevat sijoitukset		9	-19
Laskennallisen veron osuus edellisestä		-2	5
TILIKAUDEN LAAJA TULOS		7 583	4 824
Jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		7 514	4 718
Vähemmistölle		62	120
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos			
Laimentamaton osakekohtainen tulos (EUR)	9	0,60	0,38

KONSERNITASE (IFRS)

(1 000 euroa)	Liitetieto	2009	2008
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset hyödykkeet	11	38 515	41 200
Liikearvo	2, 10	159	169
Muut aineettomat hyödykkeet	10	532	601
Sijoituskiinteistöt	11	50	90
Osuudet osakkuusyhtiöissä	12	17	17
Myytavissä olevat sijoitukset	13	757	595
Saamiset	16	108	94
Pitkäaikaiset varat yhteensä		40 138	42 766
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	15	3 150	4 221
Myyntisaamiset	16	6 872	8 976
Muut saamiset	16	524	573
Käypään arvoon tulovaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	17	18 383	7 799
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	16	150	1 097
Rahavarat	18	3 431	4 171
Lyhytaikaiset varat yhteensä		32 510	26 837
VARAT YHTEENSÄ		72 648	69 603
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
	Liitetieto	2 009	2 008
Oma pääoma			
Osakepääoma	19	1 053	1 053
Ylikurssirahasto	19	7 668	7 668
Käyvän arvon rahasto		23	16
Kertyneet voittovarot		29 074	24 064
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		37 818	32 801
Vähemmistöosuus		165	143
Oma pääoma yhteensä		37 983	32 944
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	14	3 908	3 289
Pitkäaikaiset korolliset velat	20	15 006	18 801
Pitkäaikaiset velat yhteensä		18 914	22 090
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat	21	1 810	2 223
Muut lyhytaikaiset velat	21	7 031	6 945
Lyhytaikaiset korolliset velat	20	6 910	5 401
Lyhytaikaiset velat yhteensä		15 751	14 569
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		72 648	69 603

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

(1 000 euroa)	2009	2008
Liiketoiminnan rahavirrat		
Tilikauden voitto	7 576	4 838
Oikaisut:		
Liiketoimet joihin ei liity maksutapahtumaa	-4 787	7 519
Korkokulut ja muut rahoituskulut	943	1 544
Korkotuotot	-252	-275
Osinkotuotot	-656	-602
Verot	1 866	1 952
Käyttöpääoman muutokset:		
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	2 157	-126
Vaihto-omaisuuden muutos	1 071	-243
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	-707	-1 725
Maksetut korot	-870	-1 108
Saadut korot liiketoiminnasta	244	284
Osinkotulot	623	602
Maksetut verot	-611	-3 084
Liiketoiminnan nettorahavirta	6 597	9 576
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin	-2 494	-5 655
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-122	-325
Hankitut osakkeet	-156	-149
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnit	240	176
Muiden sijoitusten myynnit		9
Saadut korot investoinneista		
Saadut osingot investoinneista	33	18
Investointien rahavirta	-2 499	-5 926
Rahoituksen rahavirta		
Lainojen nostot	3 172	32 440
Lainojen takaisinmaksut	-5 459	-25 232
Maksetut osingot	-2 536	-9 998
Pääomalaina	-15	
Rahoituksen rahavirta	-4 838	-2 790
Rahavarojen muutos lisäys (+) / vähennys (-)		
	-740	860
Rahavarat tilikauden alussa		
	4 171	3 311
Rahavarat tilikauden lopussa	3 431	4 171

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

(1 000 euroa)	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Käyvän arvon rahasto	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön osakkeen- omistajille kuuluva oma pääoma	Vähem- mistö- osuus	Yhteensä
Oma pääoma IFRS 1.1.2009	1 053	7 668	16	24 064	32 801	143	32 944
Myytavissä olevat sijoitukset: käyvän arvon muutos			6		6		6
Tilikauden voitto				7 514	7 514	62	7 576
Osingonjako				-2 503	-2 503	-40	-2 543
Muut muutokset							
Oma pääoma IFRS 31.12.2009	1 053	7 668	22	29 075	37 818	165	37 983
Oma pääoma IFRS 1.1.2008	1 053	7 668	30	29 390	38 140	26	38 166
Myytavissä olevat sijoitukset: käyvän arvon muutos			-14		-14		-14
Tilikauden voitto				4 718	4 718	120	4 838
Osingonjako				-10 014	-10 014	-11	-10 025
Muut muutokset				-30	-29	7	-22
Oma pääoma IFRS 31.12.2008	1 053	7 668	16	24 064	32 801	143	32 944

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

POHJOIS-KARJALAN KIRJAPAINO -konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti soveltaen standardeja, jotka on hyväksytty EU:ssa ja jotka ovat voimassa tilinpäätöksen laatimishetkellä 31.12.2009.

Tilikaudella on otettu käyttöön seuraavat standardit:

IFRS 8 Toimintasegmentti - standardi

- Muuttaa nykyistä segmenttiraportointisäännöstöä.
- Muutos vaikuttaa liitetiedoissa esitettäviin segmenttitietoihin.

IAS 23 Vieraan pääoman menot - standardi

- Edellyttää hyödykkeen hankkimisesta tai rakentamisesta johtuvien vieraan pääoman menojen aktiivointia.
- Konserni on kirjannut aiemmin kyseiset menot kuluksi.
- Muutoksella ei ole vaikutusta tilikauden tuloslaskelmaan ja taseeseen.

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen - standardin muutos

- Vaikuttaa tuloslaskelman sekä oman pääoman laskelman esitystapaan.

Muilla voimaan tulleilla uusilla standardeilla ja tulkinnoilla ei ole liiketoiminnan luonteen vuoksi vaikutusta konsernitilinpäätöksen laadinnassa.

Konsernitilinpäätöksen tiedot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin lukuunottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja sekä myytävissä olevia sijoituksia, jotka on arvostettu käypään arvoon.

Tilinpäätöstä laadittaessa yhtiön johto on joutunut tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöksessä esitettyihin eriin. Toteumat voivat poiketa näistä arvioista. Arviot liittyvät pääosin aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumistestaukseen. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sovellettaessa.

Konsernissa keskeinen tulevaisuutta koskeva oletus ja sellainen tilinpäätöspäivän arvioihin liittyvä keskeinen epävarmuustekijä, joka voisi aiheuttaa riskin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta seuraavan tilikauden aikana on arvonalentumistarkastelu. Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritelty käyttöarvoon perustuen. Näiden laskelmien laatiminen edellyttää arvioiden käyttämistä.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n ja kaikki sen suoraan tai välillisesti omistamat yritykset, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet yrityksen äänivallasta tai sillä on oikeus määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista. Keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat, voitonjako ja realisoitumattomat sisäiset katteet eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Konsernin tilikauden voitto jaetaan emoyhtiön osakkeenomistajille ja vähemmistölle kuuluviin osuuksiin. Vähemmistölle kuuluva oman pääoman osuus sisältyy konsernin omaan pääomaan ja se eritellään oman pääoman muutoslaskelmassa.

Osakkuusyrietykset, joista konserni omistaa yleensä 20 -50 % äänivallasta tai joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyrietyksen tappioista ylittää kirjanpitoarvon, ei niitä yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyrietyksen velvoitteiden täyttämiseen.

Pohjois-Karjalan Kirjapaino -konsernin muodostavat 31.12.2009 emoyhtiö Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj, ja sen tytäryhtiöt Sanomalehti Karjalainen Oy, PunaMusta Oy, Karelia Viestintä Oy, Keski-Karjalan Kustannus Oy, Lieksan Lehti Oy, Paperityö Oy, Pogostan Sanomat Oy, Pohjois-Karjalan Ilmoitusvalmistus Oy, Pohjois-Karjalan Uudet Mediat Oy, Ylä-Karjala Oy, Pohjois-Karjalan Paikallislehdet Oy ja PunaMusta Tampere Oy.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaanrahan määräiset erät kirjataan euroiksi tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöspäivänä avoimena olevat ulkomaanrahan määräiset monetaariset saamiset ja velat on arvostettu käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia. Ei-monetaariset erät on arvostettu tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaanrahan määräisten erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on merkitty tuloslaskelmaan. Liiketoiminnan kursivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Valuuttamääräisten velkojen ja saamisten kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitus- tuottoihin ja -kuluihin.

Aineelliset hyödykkeet

Maa-alueista ei kirjata poistoja. Hyödykkeiden taloudellista vaikutusaikaa tarkastetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuvia muutoksia.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Rakennukset	40 vuotta
Rakennusten irtaimet ainesosat	10 vuotta
Väestönsuojat	15 vuotta
Painon ja postituksen koneet	10 vuotta
Muut koneet ja kalusto	5 vuotta
Aineettomat oikeudet	5 vuotta

Korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tilikauden kuluksi. Perusparannusinvestoinnit aktivoidaan, mikäli ne tuottavat vastaista taloudellista hyötyä. Aineellisten hyödykkeiden luovutuksesta syntyvät voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöt ovat kiinteistöjä, joita konserni pitää hallussaan hankkiakseen vuokratuottoa tai

omaisuuden arvonnousua. Sijoituskiinteistöt arvostetaan taseessa hankintamenuon vähennettynä poistoilla ja arvonalentumisilla. Käypä arvo määritetään ulkopuolisen kiinteistöarvioijan tekemän arvion perusteella ja ilmoitetaan konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet koostuvat pääsääntöisesti atk-ohjelmistojen lisensseistä, julkaisu-oikeuksista, tilaaja- ja ilmoittajarekistereistä sekä liikearvoista.

Aineettomat hyödykkeet arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettynä alkuperäiseen hankintamenuon. Tasapoistot hyödykkeistä tehdään arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa, yleensä viidessä vuodessa. Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenuosta, joka ylittää konsernin osuuden hankitun liiketoiminnan nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Liikearvoista ei kirjata säännönmukaisia poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Vieraan pääoman menojen jaksottamisessa on käytetty efektiivisen koron menetelmää.

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden valmista- ja rakentamisajalta kertyneet vieraan pääoman menot kirjataan osaksi hankintamenua. Aktivoitavia vieraan pääoman menoja ei ole ollut tilikaudella.

Arvonalentumiset

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä jonkin omaisuuserän arvonalentumisesta. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan, kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain liikearvosta sekä keskeneräisestä aineettomasta hyödykkeestä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on nettomyyntihinta tai sitä korkeampi käyttöarvo, joka saadaan diskonttaamalla omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön vastaiset rahavirrat nykyarvoon.

Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan, jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä.

Arvonalentumistappio peruutetaan, jos olosuhteissa tapahtuu muutos, ja kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää kirjanpitoarvon. Arvonalentumistappiota ei peruuteta enempää kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappiota. Liikearvon arvonalentumistappiota ei peruta.

Vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluiksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Konserni vuokralle antajana

Muilla kuin rahoitusleasing-sopimuksilla vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät taseessa aineellisiin hyödykkeisiin ja sijoituskiinteistöihin. Niistä tehdään poisotot taloudellisena vaikutusaikana. Konsernin saamat vuokratuotot koostuvat pääsääntöisesti liike- ja asuinhuoneistojen vuokratuotoista. Vuokratuotot kirjataan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa. Konsernilla ei ole rahoitusleasing-sopimuksilla vuokralle annettuja hyödykkeitä.

Työsuhde-etuudet

Eläkevastuut

Konserniyhtiöillä on lakisääteinen TYEL-eläkevakuutus sekä vapaaehtoisia lisäeläkkeitä Suomessa ja ne on järjestetty eläkevakuutusyhtiön kautta. Eläkejärjestelyt käsitellään maksupohjaisena, jolloin niihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä asianmukaisesta osuudesta valmistuksen muuttuvista ja kiinteistä yleismenoista. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen

tarvittavat menot ja myynnistä johtuvat menot.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Pohjois-Karjalan Kirjapaino -konsernin rahoitusvarat ja -velat on luokiteltu IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin mukaisesti seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, lainat ja muut saamiset, myytävissä olevat sijoitukset sekä jaksotettuun hankintamenoan arvostetut rahoitusvelat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvaran tai -velan hankinnan tarkoituksen perusteella ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä. Transaktiomenot kirjataan rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei ole arvostettu käypään arvoon tuloksen kautta.

Rahoitusinstrumenttien kirjaus taseeseen tapahtuu kaupantekopäivänä.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa, pääasiallisesti voiton saamiseksi lyhyen aikavälin markkinahintojen muutoksista. Ryhmän erät ovat pääsääntöisesti markkinoilla noteerattuja osakkeita. Ryhmän erät on arvostettu käypään arvoon ja kaikkien ryhmän sijoitusten käypä arvo on määritetty toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten pohjalta, joka on tilinpäätöspäivän ostonoteeraus.

Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat arvostusvoitot ja -tappiot että realisoituneet myyntivoitot ja -tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Taseen pitkäaikaisiin varoihin kuuluvat Myytävissä olevat sijoitukset sisältävät pääsääntöisesti listamattomien yhtiöiden osakkeita, jotka arvostetaan käypään arvoon ja käyvän arvon arvostustulos kirjataan omaan pääomaan rahastoon. Jos osakkeiden käypiä arvoja ei voida luotettavasti määrittellä, ne on arvostettu hankintamenoan vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla eikä yhtiö pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Tähän ryhmään sisältyvät konsernin pitkä- ja

lyhytaikaiset lainasaamiset sekä myyntisaamiset ja ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon.

Rahavaroihin sisältyvät käteinen raha, pankkitalletukset, joiden maturiteetti on lyhyt (noin alle 3 kk) sekä pankkitilien varat. Rahavarat arvostetaan käypään arvoon ja arvostustulos kirjataan tuloslaskelmaan.

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon saadun vastikkeen perusteella käypään arvoon. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin kaikki rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenoon. Käytössä olevat pankkitilien limiitit kuuluvat lyhytaikaisiin krollisiin velkoihin.

Johdannaissopimukset on tehty suojaavassa tarkoituksessa mutta niihin ei sovelleta IAS 39 mukaista suojauslaskentaa. Näin ollen ne on luokiteltu kaupan käyntitarkoituksessa oleviin rahoitusvaroihin tai -velkoihin ja arvostetaan käypään arvoon, kun konsernista tulee sopimusosapuoli. Arvostusvoitot ja -tappiot kirjataan tuloslaskelmaan rahoitustuottoihin tai -kuluihin.

Varaukset

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja maksuveloitteen toteutuminen on todennäköistä ja sen suuruus voidaan luotettavasti määrittellä.

Tuloverot

Konsernin verot sisältävät konserniyhtiöiden tilikauden tulokseen perustuvat verot, aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat veronoikaisut sekä laskennallisen verosaamisen ja verovelan muutoksen. Laskennallinen vero lasketaan kaikista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon väliaikaisista eroista. Konserniyhtiöiden vahvistetuista verotuksellisista tappioista lasketaan verosaaminen vain siihen määrään asti kuin niitä arvioidaan voitavan tulevaisuudessa hyödyntää.

Myynnin tuloutus

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut

ovat siirtyneet ostajalle. Tuotot palveluista kirjataan, kun palvelu on suoritettu.

Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen

Seuraavat standardit, tulkinnat tai niiden muutokset on julkaistu, mutta konserni ei ole vielä soveltanut näitä säännöksiä ennen niiden pakollista voimaantuloa:

IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen – standardin muutos (voimassa 1.7.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uudistettu standardi sisältää useita muutoksia liiketoimintojen yhdistelyn käsittelyyn ja vaikuttaa konsernin tilinpäätökseen, mikäli konserni tekee IFRS 3:n soveltamisalaan kuuluvia hankintoja. Konserni ottaa standardin käyttöön tilikaudella 2010.

IAS 27 Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös – standardin muutos (voimassa 1.7.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uudistettu standardi sisältää ohjeistuksen tytäryhtiöiden omistusosuuk-sien muutosten käsittelyyn. Standardimuutoksen seurauksena myös tytäryhtiöiden tappioita voidaan kohdistaa vähemmistölle silloinkin, kun ne ylittävät vähemmistön sijoituksen määrän. Standardimuutoksella voi olla jonkin verran vaikutusta konsernin tulokseen ja taseeseen. Konserni ottaa standardin käyttöön tilikaudella 2010.

IFRIC 17 Muuna kuin rahana jaettavat osingot – uusi tulkinta (voimassa 1.7.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Tulkinnan mukaan muuna kuin rahana jaettava osinko tulee arvostaa käypään arvoon. Konserni ottaa standardin käyttöön tilikaudella 2010. Tulkinnalla ei arvion mukaan välitöntä vaikutusta tuleviin tilinpäätöksiin.

Alustavien arvioiden mukaan muilla julkaistuilla, EU:n hyväksymillä ja myöhemmin voimaan tulevilla tulkinnoina ei ole merkitystä konsernin tilinpäätöksen laadinnassa sen liiketoiminnan luonteen vuoksi.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

(1 000 euroa)

1. Segmentti-informaatio

Toimintasegmentit perustuvat konsernin sisäiseen organisaatorakenteeseen ja sisäiseen taloudelliseen raportointiin.

Segmenttien välinen hinnoittelu on markkinaperusteinen.

Investoinnit koostuvat aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden lisäyksistä, joita käytetään useammalla kuin yhdellä kaudella.

Konsernin toimintasegmentit

Lehtitoimiala: sanomalehtien kustantaminen

Kirja- ja tarrapainot: painotoiminta

Muut toiminnot pitävät sisällään emoyhtiötoiminnot, arvopaperikaupan ja kiinteistöjen vuokraustoiminnan.

Toimintasegmentit 2009	Lehti- toimiala	Kirja- ja tarrapainot	Muut toiminnot	Konsernierät	Konserni
Tulostiedot					
Myynti konsernin ulkopuolelle					
Tavaramyynti	27 141	56 170			83 311
Palveluiden myynti			64		64
Myynti konsernin ulkopuolelle yhteensä	27 141	56 170	64		83 375
Konsernin sisäinen myynti	704	6 036	1 432	-8 172	0
Liikevaihto yhteensä	27 845	62 206	1 496	-8 172	83 375
Liikevoitto	4 716	2 771	-35		7 452
Voitto ennen tuloveroja					10 060
Investoinnit	224	2 174	374		2 772
Poistot	414	4 009	756		5 179

Toimintasegmentit 2008	Lehti- toimiala	Kirja- ja tarrapainot	Muut toiminnot	Konsernierät	Konserni
Tulostiedot					
Myynti konsernin ulkopuolelle					
Tavaramyynti	28 792	71 407			100 200
Palveluiden myynti			46		46
Myynti konsernin ulkopuolelle yhteensä	28 792	71 407	46		100 245
Konsernin sisäinen myynti	743	7 023	1 323	-9 089	0
Liikevaihto yhteensä	29 535	78 430	1 369	-9 089	100 245
Liikevoitto	6 131	4 302	-267		10 166
Voitto ennen tuloveroja					6 386
Investoinnit	336	4 030	1 763		6 129
Poistot	438	5 103	738		6 279

Maantieteelliset myyntitiedot

Konsernin maantieteellinen ulkoinen myynti, on esitetty asiakkaan maantieteellisen sijainnin mukaan.

2009	Suomi	Muu Eurooppa	Venäjä	Muut maat	Konserni
Liikevaihto	74 455	5 442	3 478		83 375

2008	Suomi	Muu Eurooppa	Venäjä	Muut maat	Konserni
Liikevaihto	81 780	7 519	10 946		100 245

Myyntituotot tuoteryhmittäin/ulkoinen myynti

	2009	2008
Lehtitoimiala		
Tilausmyynti	11 932	11 625
Ilmoitusmyynti	15 209	17 167
Kirja- ja tarrapainot		
Kirjapainomyynti	48 790	62 849
Tarrapainot -myynti	7 380	8 558

Konsernin henkilökunta keskimäärin tilikaudella

	2009	2008
Lehtitoimiala	191	192
Kirja- ja tarrapainot	275	294
Muut toiminnot	23	22
Yhteensä	489	508

2. Hankitut liiketoiminnot

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n tytäryhtiö PunaMusta Oy osti A5 Plate Media Oy:n liiketoiminnan tammi-kuussa 2008. Kauppahinta oli 322 042,00 euroa.

Hankinnan kohteista vuonna 2008 kirjattiin seuraavat velat ja varat:

	Käypä arvo
Aineelliset hyödykkeet	175
Aineettomat hyödykkeet	85
Henkilöstöön liittyvät siirtovelat	-38
Hankitut nettovarat	222
Hankintameno	322
Liikearvo	100

Hankinnasta syntynyt liikearvo kuvastaa siirtyvän henkilöstön tietotaitoa ja synergiaetuja.

3. Liiketoiminnan muut tuotot

	2009	2008
Vuokratuotot sijoituskiinteistöistä	270	370
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	4	47
Muut	783	966
Yhteensä	1 057	1 383

4. Liiketoiminnan muut kulut

	2009	2008
Sijoituskiinteistöjen hoitokulut	168	196
Henkilösivukulut	637	657
Toimitilakulut	4 095	4 437
Tuotantokoneiden kulut	213	264
Toimitukselliset kulut	189	177
Tiedonsiirto-, atk-, konttorikulut	1 650	1 849
Autokulut	234	257
Vakuutukset	126	123
Matkustus-, edustus-, ja neuvottelukulut	812	902
Mainonnan ja markkinoinnin kulut	2 002	1 991
Muut kulut	584	630
Yhteensä	10 710	11 483

5. Poistot ja arvonalentumiset

	2009	2008
Poistot hyödykeryhmittäin		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	191	193
Arvonalentumiset		
Pohjois-Karjalan Uudet Mediat Oy, liikearvon arvonalentuminen	10	
Yhteensä	201	193
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	877	846
Koneet ja kalusto	4 101	5 240
Yhteensä	4 978	6 086
Poistot yhteensä	5 179	6 279

6. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

	2009	2008
Palkat	19 020	20 584
Eläkekulut – maksupohjaiset järjestelyt	3 195	3 357
Muut henkilösivukulut	1 073	1 562
Yhteensä	23 288	25 503

Segmenttikohtaiset henkilöstömäärät esitetään liitetiedossa 1. Segmentti-informaatio. Johdon työsuhde-etuudet esitetään kohdassa 24. Lähipiiritapahtumat.

7. Rahoituskulut netto

	2009	2008
Kaupankäyntitarkoituksessa olevien arvopapereiden nettotulos	3 266	-2 529
Korkotuotot lainoista ja saamisista	76	163
Kaupankäyntitarkoituksessa olevien johdannaisten nettotulos	176	112
Osingot myytävissä olevista sijoituksista	33	18
Korkokulut jaksotettuun hankintameno- arvostetuista veloista	-943	-1 544
Netto	2 608	-3 780

Liikevoiton yläpuolella oleviin eriin sisältyy valuuttakurssitappioita 378 957,84 euroa vuonna 2009 ja 327 121,99 euroa vuonna 2008.

8. Tuloverot

	2009	2008
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	1 866	1 952
Edellisten tilikausien verot		
Laskennallisten verojen muutos	618	-404
Verot tuloslaskelmalla ovat	2 484	1 548
Tulos ennen veroja,	10 060	6 386
josta verot laskettuna kotimaan verokannalla	2 616	1 660
Verovapaat tulot	-176	-164
Vähennyskelvottomat kulut	40	54
Verot aikaisemmilta tilikausilta	4	-2
Verot tuloslaskelmassa	2 484	1 548

Vuonna 2009 omasta pääomasta laskennallista verovelkaa on kirjattu 8 005,93 euroa (5 714,22 euroa vuonna 2008).

9. Osakekohtainen tulos

	2009	2008
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto	7 514	4 718
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	12 517 360	12 517 360
Laimentamaton osakekohtainen tulos (EUR/osake)	0,60	0,38
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (EUR/osake)	0,60	0,38

Konsernilla ei ole laimentavia kantaosakkeiden määrää lisääviä osaketekijöitä.

10. Aineettomat hyödykkeet

Konserni	Aineettomat hyödykkeet		
	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.2009	1 810	169	1 979
Lisäykset	122		122
Vähennykset	-86		-86
Siirrot erien välillä			
Hankintameno 31.12.2009	1 846	169	2 015
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2009	-1 209		-1 209
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	86		86
Tilikauden poisto	-191		-191
Arvonalennukset		-10	-10
Kertyneet poistot 31.12.2009	-1 314	-10	-1 324
Kirjanpitoarvo 1.1.2009	601	169	770
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	532	159	691

Konserni	Aineettomat hyödykkeet		
	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.2008	1 603	69	1 672
Lisäykset	225	100	325
Vähennykset	-18		-18
Siirrot erien välillä			
Hankintameno 31.12.2008	1 810	169	1 979
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2008	-1 018		-1 018
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	18		18
Tilikauden poisto	-209		-209
Arvonalennukset			
Kertyneet poistot 31.12.2008	-1 209		-1 209
Kirjanpitoarvo 1.1.2008	542	112	654
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	601	169	770

Arvonalentumistestausta varten liikearvot on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille, jotka segmenttitasolla jakautuvat painotoiminnalle 100 000,00 euroa ja kustannustoiminnalle 59 000,00 euroa 31.12.2009.

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritetty käyttöarvojen avulla, jotka muodostuvat kunkin yksikön nykyhetkeen diskontatuista tulevista rahavirroista. Rahavirtoja koskevat arviot perustuvat johdon laatimille tulevien vuosien ennusteille. Laskelmissa käytetyt keskeiset muuttujat ovat budjetoitu myynti ja käyttökate sekä investoinnit. Ennustejakson jälkeisten rahavirtojen kasvutekijänä on käytetty 2 %:n tasaista vuosikasvua. Diskonttokorko on määritetty keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC) avulla, jota on oikaistu toimialaa ja testauskohteen riskiä kuvastavilla tekijöillä. Diskonttauskorko ennen veroja oli noin 9 %.

Johdon mielestä minkään käytetyn keskeisen muuttujan mahdollinen muutos kohtuullisessa määrin ei johtaisi arvonalentumiseen.

11. Aineelliset hyödykkeet

Konserni	A i n e e l l i s e t h y ö d y k k e e t					
	Maa-alueet	Muut rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.2009	363	32 616	74 280	160	94	107 513
Lisäykset		510	1 806	2	220	2 538
Vähennykset		-60	-1 233		-44	-1 337
Siirrot erien välillä						
Hankintameno 31.12.2009	363	33 066	74 853	162	270	108 714
Kertyneet poistot ja arvonlennukset 1.1.2009		-14 046	-52 267			-66 313
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		25	1 028			1 053
Tilikauden poisto		-838	-4 101			-4 939
Kertyneet poistot 31.12.2009		-14 859	-55 340			-70 199
Kirjanpitoarvo 1.1.2009	363	18 570	22 013	160	94	41 200
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	363	18 207	19 513	162	270	38 515
Tuotannon koneiden ja laitteiden kirjanpitoarvo						
1.1.2009			21 434			
31.12.2009			18 979			

Konserni	A i n e e l l i s e t h y ö d y k k e e t					
	Maa- alueet	Muut rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennako- maksut ja keskener. hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.2008	345	28 724	68 453	122	5 131	102 775
Lisäykset	18	3 972	6 680	38	1 669	12 377
Vähennykset		-80	-852		-6 706	-7 638
Siirrot erien välillä						
Hankintameno 31.12.2008	363	32 616	74 281	160	94	107 514
Kertyneet poistot ja arvonlennukset 1.1.2008		-13 342	-47 700			-61 042
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		80	681			761
Tilikauden poisto		-784	-5 249			-6 033
Kertyneet poistot 31.12.2008		-14 046	-52 268			-66 314
Kirjanpitoarvo 1.1.2008	345	15 383	20 753	122	5 130	41 733
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	363	18 570	22 013	160	94	41 200
Tuotannon koneiden ja laitteiden kirjanpitoarvo 1.1.2008			20 202			
31.12.2008			21 434			

Sijoituskiinteistöt	2009	2008
Kirjanpitoarvo tilikauden alussa	90	129
Poistot	-40	-39
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	50	90

Sijoituskiinteistön käypä arvo on 3,0 miljoonaa euroa.

12. Osuudet osakkuusyrytyksissä

	2009	2008
Tilikauden alussa	17	17
Tilikauden lopussa	17	17

Tiedot konsernin osakkuusyrytyksistä sekä niiden yhteenlasketut varat, velat, liikevaihto ja voitto/tappio:

2009	Koti- paikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/ tappio	Omistusosuus %
Väli-Suomen Media Oy	Jyväskylä	210	110	883	4	20
2008						%
Väli-Suomen Media Oy	Jyväskylä	215	119	890	4	20

13. Myytävissä olevat sijoitukset

Myytävissä olevat sijoitukset sisältävät noteeraamattomien yhtiöiden osakkeita 722 209,05 euroa, joiden käypää arvoa ei ole voitu luotettavasti määrittää. Täten noteeraamattomat osakkeet on arvostettu hankintamenuon. Noteerattujen osakkeiden arvo on 34 649,16 euroa.

	2009	2008
Hankintameno tilikauden alussa	595	511
Lisäykset	157	114
Vähennykset	-3	-11
Käyvän arvon muutos	8	-19
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	757	595

14. Laskennalliset verosaamiset ja –velat

	2009	2008
Poistoerot ja muut vapaaehtoiset varaukset	3 347	3 124
Osakkeiden käyvän arvon arvostus	674	250
Muut	17	19
Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos	8	6
Laskennallinen verovelka yhteensä	4 046	3 399
Yrityshankinta		21
Johdannaiset	137	89
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	137	110
Laskennallinen nettoverovelka yhteensä	3 909	3 289

15. Vaihto-omaisuus

	2009	2008
Aineet ja tarvikkeet	2 337	2 945
Keskeneräiset tuotteet	422	571
Valmiit tuotteet/tavarat	177	271
Ennakkomaksut	214	434
Yhteensä	3 150	4 221

16. Myyntisaamiset ja muut saamiset

	2009	2008
Pitkäaikaiset saamiset		
Osakeyhtiölain 12:1 §:n mukainen pääomalaina	15	
Tuotoksi kirjaamaton saamatta oleva pääomalainan korko		
Palautumiskelpoiset liittymismaksut	94	94
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	6 872	8 976
Muut saamiset	524	573
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	150	1 097
Yhteensä	7 546	10 646

Myyntisaamisten käypä arvo ei merkittävästi poikkea kirjanpitoarvosta, koska saamiset ovat lyhytaikaisia.

17. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

	2009	2008
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät sijoitukset	18 383	7 799

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät sijoitukset koostuvat listattujen yhtiöiden osakkeista.

18. Rahavarat

	2009	2008
Käteinen raha ja pankkitilit	3 431	4 171

19. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

	Osakkeiden lukumäärä	Osakepääoma	Ylikurssi-rahasto	Yhteensä
01.01.2008	12 517 360	1 053	7 668	8 721
31.12.2008	12 517 360	1 053	7 668	8 721
31.12.2009	12 517 360	1 053	7 668	8 721
Osakepääoma:	2009			2008
	Kpl		Kpl	
	12 517 360	1 053	12 517 360	1 053

Osakkeiden enimmäismäärä on 12,5 miljoonaa. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti. Ylikurssirahasto on muodostettu vuoden 1987 osakeannin yhteydessä.

Osingot

Hallitus on esittänyt jaettavaksi osinkoa 0,30 euroa /kpl eli yhteensä 3 755 208 euroa. Hallitus on esittänyt lisäksi, että yhtiökokous valtuuttaa hallituksen päättämään enintään 0,30 euron lisäosingosta osaketta kohden vuoden 2010 aikana. Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 18 641 355,60 euroa. Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

20. Korolliset velat

	2009	2008
Pitkäaikaiset		
Pankkilainat	15 006	18 801
Lyhytaikaiset		
Pankkilainat	3 250	3 200
Pitkäaikaisten pankkilainojen lyhennykset	3 660	2 201
Yhteensä	6 910	5 401

Konsernin kaikki korolliset velat ovat euromääräisiä. Lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin on pitkäaikaisten lainojen seuraavan vuoden lyhennysten lisäksi kirjattu käytetty pankkilimiitti.

21. Ostovelat ja muut lyhytaikaiset korottomat velat

Lyhytaikaiset	2009	2008
Ostovelat	1 810	2 223
Saadut ennakot	1 586	1 538
Muut velat	1 365	1 251
Siirtovelat	4 080	4 156
Yhteensä	8 841	9 168
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
Palkkajaksotukset	148	450
Lomapalkkajaksotukset ja sosiaalikulut	2 770	2 799
Verot	410	102
Työl-jaksotukset	75	79
Korot	593	521
Muut siirtovelat	84	205
Yhteensä	4 080	4 156

Velkojen lyhytaikaisuudesta johtuen kirjanpitoarvot eivät merkittävästi poikkea käyvistä arvoista.

22. Rahoitusriskien hallinta

Konsernin riskienhallintavastuut noudattavat normaaleja liiketoimintavastuita. Liiketoimintayksiköt arvioivat säännöllisesti oman toimintansa keskeisimpiä riskejä ja raportoivat niistä sekä suunnitelmistaan konsernin johdolle.

Markkinariski

Konsernin myyntituotot altistuvat jossain määrin valuuttakurssimuutosten aiheuttamalle valuuttariskille. Merkittävä osa konsernin lyhytaikaisista saamisista on euroissa. Konsernilla ei ole korollisia ulkomaanvaluutan määräisiä velkoja.

Tilinpäätöspäivän merkittävimmät valuuttapositiot olivat SEK-määräinen nettosaaminen 450 343,94 euroa ja USD-määräinen nettosaaminen 229 053,22 euroa.

Seuraavassa taulukossa on esitetty EUR/SEK-kurssimuutoksen vaikutus tilikauden tulokseen huomioiden verojen vaikutuksia, kun EUR/SEK-kurssi muuttuu +/-10% kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina.

Herkkyysanalyysissä on esitetty EUR/SEK:n vaikutus, koska sen muutoksella oletetaan olevan suurin vaikutus yhtiön tulokseen. Herkkyysanalyysi perustuu tilinpäätöspäivän SEK-määräiseen valuuttaposition.

		2009
(1000 euroa)	EUR/SEK	vaikutus tulokseen
Valuutta	muutos	
EUR/SEK	+10%	-41
EUR/SEK	-10%	50

Konserni altistuu euribor-sidonnaisten markkinakorkojen muutoksesta johtuvalle korkoriskille. Konsernin korolliset nettovelat olivat noin 21,9 milj. euroa. Korot on sidottu 1, 6 ja 12 kk:n euribor-korkoihin. Konserni on tehnyt koronvaihtosopimuksia suojaavassa tarkoituksessa, mutta ei sovelle suojauslaskentaa. Sopimuksilla vaihdetaan vaihtuvakorkoinen rahavirta kiinteäkorkoiseksi 13,8 milj.euroa vastaavan pääoman osalta.

Sijoitustoiminnassa osakkeiden hintariskiä on pyritty suojaamaan hajauttamalla osakesijoitukset eri yhtiöiden ja eri toimialojen osakkeisiin.

Herkkyyksianalyysi		2009		2008	
Tekijä	muutos	vaikutus tulokseen	muutos	vaikutus tulokseen	
(1000 euroa)					
Rahoituksen keskikorko	+/-1 %	-/+96	+/-1 %	-/+107	
Pörssikurssien muutos	+/-20 %	+/-3676	+/-20 %	+/-1560	

Luottoriski

Konsernin luottoriskin minimoimiseksi on käytössä emoyhtiön hallituksen hyväksymä luottopolitiikka. Asiakailta pyritään saamaan joko ennakkomaksu tai turvaava vakuus asiakkaan luottokelpoisuuden niin edellyttäessä. Konsernilla on laaja asiakaskunta ja se pyrkii luottottamaan vain hyvät luottotiedot omaavia yrityksiä. Yleismaailmallinen talouden taantuma ja valuuttakurssien heilahtelu on lisännyt luottoriskiä Venäjän saatavien osalta. Tilikauden aikana kirjattujen luottotappioiden määrä konsernissa oli 0,5 miljoonaa euroa, joista suurin osa syntyi kirjapainotoimialalla. Seuraavassa taulukossa on esitetty painotoiminnan ja lehtitoimialan erääntyneiden saatavien ikäjakauma tilinpäätöshetkellä 31.12.2009.

Ikäanalyysi (1000 euroa)	erääntyneenä yht.	alle 1 kk	1-2 kk	yli 2 kk
Painotoiminta	1 297	902	121	274
Lehtitoimiala	133	103	6	24

Maksuvalmiusriski

Konsernin hyvä maksuvalmius eri markkinaoloissa pyritään varmistamaan riittävillä kassavaroilla ja luotto-liimiteillä. Konsernin kassavarat olivat 3,4 miljoonaa euroa ja korollinen nettovelka 21,9 miljoonaa euroa 31.12.2009. Käyttämättömien luottolimiittien määrä 31.12.2009 oli 3,6 miljoonaa euroa (3,7 miljoonaa euroa 31.12.2008) Seuraava taulukko kuvaa sopimukseen perustuvaa maturiteettianalyysiä. Luvut ovat diskonttaamattomia ja ne sisältävät sekä korkomaksut että pääoman takaisinmaksut. Kovenanttietoja ei velkoihin sisälly.

(1000 eur)					
31.12.2009	tasearvo	rahavirta yht.	alle vuosi	1-5 vuotta	yli 5 vuotta
Pankkilainat	18 665	19 907	4 068	13 441	2 398
Shekkiluottolimiitit	3 250	3 253	3 253		
Ostovelat	1 810	1 810	1 810		
31.12.2008	tasearvo	rahavirta yht.	alle vuosi	1-5 vuotta	yli 5 vuotta
Pankkilainat	21 002	23 945	3 653	16 037	4 255
Shekkiluottolimiitit	3 200	3 368	3 368		
Ostovelat	2 223	2 223	2 223		

23. Vastuositoumukset

	2009	2008
Annetut pantit ja vastuositoumukset		
Omasta velasta		
Pantatut osakkeet	1 999	1 999
Panttina olevat hankitut koneet		140
Kiinnitykset maa-alueisiin ja rakennuksiin		
	11 178	11 397
Yhteensä	13 177	13 536
Vastuut ovat emo- ja tytäryhtiöiden veloista.		
Konsernin lainat vakuuslajeittain		
Vakuuslaji		
Kiinteistökiinnitys	3 250	3 221
Takaus		7 525
Osamaksurahoitus		
Yhteensä	3 250	10 746
Leasingvastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	205	235
2-5 vuoden kuluessa maksettavat	151	289
Yhteensä	356	524
Vuokravastuut		
Yhden vuoden kuluessa	391	346
Vuotta pitemmän ajan enintään viiden vuoden kuluttua	1 760	1 734
Yli viiden vuoden kuluttua	829	823
Yhteensä	2 980	2 903
Muut taloudelliset vastuut		
Nurmeksen Sanomat Ky:n vastuunalaisen yhtiömiehen osuus (yhtiöllä ei ole toimintaa, varoja eikä velkoja).		

24. Lähipiiritapahtumat

Lähipiiriin Pohjois-Karjalan Kirjapaino -konsernissa katsotaan kuuluvan emoyhtiö Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj, tytäryhtiöt, Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n hallituksen jäsenet, konsernin johtoryhmän jäsenet ja edellä mainittujen henkilöiden läheiset perheenjäsenet.

Konsernin emo- ja tytäryhtyysuhteet ovat seuraavat:

	Kotipaikka	Omistusosuus %	Äänivaltosuus %
Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj (emoyhtiö)	Joensuu		
Sanomalehti Karjalainen Oy	Joensuu	100,0	100,0
PunaMusta Oy	Joensuu	100,0	100,0
Keski-Karjalan Kustannus Oy	Parikkala	91,0	91,0
Lieksan Lehti Oy	Lieksa	97,0	97,0
Pogostan Sanomat Oy	Ilomantsi	100,0	100,0
Karelia Viestintä Oy	Joensuu	100,0	100,0
Paperityö Oy	Helsinki	100,0	100,0
Pohjois-Karjalan Ilmoitusvalmistus Oy	Joensuu	100,0	100,0
Pohjois-Karjalan Uudet Mediat Oy	Joensuu	100,0	100,0
Ylä-Karjala Oy	Nurmes	100,0	100,0
Pohjois-Karjalan Paikallislehdet Oy	Joensuu	100,0	100,0
PunaMusta Oy (alakonsernin emoyhtiö)	Joensuu		
Punamusta Tampere Oy	Joensuu	85,0	85,0

Lähipiiriliiketoimet

2009

Liiketoimet on hinnoiteltu markkinaehtoisesti.

Asunto-osakehankinnat lähipiiriin kuuluvilta	155
Pörssiosakehankinnat lähipiiriin kuuluvilta	1 307
Myynnit lähipiirille	3 600
Ostot lähipiiriltä	757
Saamiset lähipiiriltä	268
Velat lähipiirille	30

Johdon työsuhde-etuudet

2009

2008

Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	608	587
---	-----	-----

Palkat ja palkkiot

Toimitusjohtaja	176	172
Hallituksen jäsenet:		
Laakkonen Yrjö	38	60
Laakkonen Jyrki	52	30
Laakkonen Reetta	15	15
Laakkonen Hannu	15	15
Mäkihonko Juha	15	15
Broman Väinö	-	4
Pelkonen Paavo	15	15
Yhteensä	150	154

Konsernissa ei ole sovittu lakisääteistä eläketurvaa olennaisesti paremmista eläke-etuuksista.

25. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Konsernissa ei ole olennaisia tilinpäätöspäivän jälkeisiä tapahtumia.

26. Viiden vuoden lukusarjat

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut		IFRS	IFRS	IFRS	IFRS	IFRS
		2009	2008	2007	2006	2005
Liikevaihto	Milj. euroa	83,4	100,2	85,6	78,4	64,7
muutos edell. vuoteen	%	-16,8	17,2	9,2	21,2	2,8
Liikevoitto	Milj. euroa	7,5	10,2	10,4	8,3	7,4
osuus %/liikevaihto	%	8,9	10,1	12,1	10,5	11,4
Tulos ennen sat. eriä	Milj. euroa	10,1	6,4	10,7	10,1	9,2
osuus %/liikevaihto	%	12,1	6,4	12,5	12,9	14,2
Tulos ennen veroja	Milj. euroa	10,1	6,4	10,7	10,1	9,2
osuus %/liikevaihto	%	12,1	6,4	12,5	12,9	14,2
Bruttoinvestoinnit	Milj. euroa	2,8	6,1	20,4	6,8	1,5
osuus %/liikevaihto	%	3,3	6,1	23,8	8,7	2,3
Henkilöstö keskimäärin		489	508	446	429	384
Tutkimus- ja kehitysmenojen määrä on vähäinen.						

Sijoitetun pääoman tuotto	%	18,8 %	14,1 %	23,7 %	28,9 %	26,9 %
Oman pääoman tuotto	%	21,4 %	13,6 %	23,4 %	25,8 %	26,3 %
Omavaraisuusaste	%	53,5 %	48,4 %	56,1 %	64,8 %	59,9 %
Gearing	%	48,7 %	60,8 %	35,8 %	12,0 %	22,0 %

Osakekohtaiset tunnusluvut						
Tulos/osake *)	€	0,60	0,38	0,66	0,60	0,55
Osinko/osake **	€	0,30	0,20	0,80	3,00	3,00
Oma pääoma/osake *)	€	3,02	2,62	3,05	2,56	2,11
Osinko/tulos	%	50,0 %	53,1 %	121,9 %	24,9 %	27,4 %
Efektiivin osinkotuotto	%	1,7 %	1,2 %	4,6 %	1,6 %	1,7 %
Hinta/voitto-suhde		17,26	29,21	26,43	15,76	16,45
Osakkeen kaupank.kurssi	€	10,36	11,01	17,35	189,63	179,99
Osakkeen markkina-arvo *)		129,7	137,8	217,2	118,7	112,6
Osakkeen vuosivaihto	kpl	86 043	80 346	108 215	45 968	3 780
Osakkeen vuosivaihto	%	0,7 %	0,6 %	0,9 %	7,3 %	0,6 %
Osakkeiden oik. määrä 31.12.	kpl	12 517 360	12 517 360	12 517 360	625 868	625 868

*) Osakeantikorjattu osakkeiden määrä v. 2007 on 12 517 360 kappaletta.

**) Osingonjako 0,30 €/osake vuodelta 2009 on hallituksen esitys.
Tunnusluvuissa ei ole huomioitu lisäosinkovaltuutusta 0,30 €/osake.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Sijoitetun pääoman tuotto, %	100 x	$\frac{\text{Voitto} + \text{rahoituskulut}}{\text{Oma pääoma} + \text{korolliset rahoitusvelat}}$ <p>(keskiarvo kahden peräkkäisen vuoden taseista)</p>
Oman pääoman tuotto, %	100 x	$\frac{\text{Voitto}}{\text{Oma pääoma}}$ <p>(keskiarvo kahden peräkkäisen vuoden taseista)</p>
Omavaraisuusaste, %	100 x	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Velkaantumisaste	100 x	$\frac{\text{Korolliset rahoitusvelat}}{\text{Oma pääoma}}$
Osakekohtainen tulos		$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva osuus tuloksesta}}{\text{Osakkeiden oikaistu keskimääräinen kappalemäärä}}$
Osakekohtainen osinko		$\frac{\text{Tilikauden osingonjako}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä}}$
Osakekohtainen oma pääoma		$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä}}$
Osinko tuloksesta, %	100 x	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Efektiiivinen osinkotuotto, %	100 x	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Tilikauden päätöskurssi}}$
Hinta/voitto -suhde		$\frac{\text{Tilikauden päätöskurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Osakekannan markkina-arvo		Osakkeiden laimentamaton lukumäärä x tilikauden päätöskurssi

27. Osakkeenomistuksen jakauma ja tiedot osakkeenomistajista

Osakkeenomistuksen jakauma ja tiedot osakkeenomistajista ovat luettavissa emoyhtiön tilin-päätöksen liitetiedoista.

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2009		1.1.-31.12.2008	
LIIKEVAIHTO	2 948		2 764	
Liiketoiminnan muut tuotot	2 169		2 200	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	8 770		2 280	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-8 955	185	-196	-2 084
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	1 142		1 150	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	160		138	
Muut henkilösivukulut	66	-1 368	83	-1 371
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-756		-742
Liiketoiminnan muut kulut		-1 575		-1 726
LIIKEVOITTO/TAPPIO	1 603		-959	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Tuotot osuuksista				
Saman konsernin yrityksissä	297		278	
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista				
Saman konsernin yrityksiltä	245		399	
Muilta	31		11	
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Saman konsernin yrityksiltä				
Muilta	7			
Korkokulut ja muut rahoituskulut				
Saman konsernin yrityksille	-83		-145	
Muille	-370	127	-665	-122
VOITTO/TAPPIO ENNEN SATUNNAISERIÄ	1 730		-1 081	
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	6 138		8 164	
Satunnaiset kulut		-38		
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	7 830		7 083	
Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		-180		-301
Tuloverot		-1 750		-1 554
TILIKAUDEN VOITTO	5 900		5228	

EMOYHTIÖN TASE

(1 000 euroa)	31.12.2009		31.12.2008	
Vastaavaa				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	41		62	
Muut pitkävaikutteiset menot	74	115	83	145
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	205		205	
Rakennukset ja rakennelmat	14 822		15 355	
Koneet ja kalusto	182		195	
Muut aineelliset hyödykkeet	160		158	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		15 369	25	15 938
Sijoitukset				
Osuudet saman konsernin yrityksissä				
	8 583		8 583	
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
	4 424		9 135	
Osuudet omistusyhteis- yrityksissä				
Muut osakkeet ja osuudet	536		382	
Muut saamiset	70	13 613	56	18 156
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
Pörssiosakkeet		15 792		6 836
Saamiset				
Lyhytaikaiset				
Myyntisaamiset	69		75	
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
	2 335		3 065	
Muut saamiset	7		6	
Siirtosaamiset	193	2 604	792	3 938
Rahat ja pankkisaamiset		39		95
Vastaavaa yhteensä	47 532		45 108	

EMOYHTIÖN TASE

(1 000 euroa)	31.12.2009		31.12.2008	
Vastattavaa				
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma	1 053		1 053	
Ylikurssirahasto	7 668		7 668	
Edellisten tilikausien voitto	12 741		10 017	
Tilikauden voitto	5 900	27 362	5 228	23 966
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ				
Poistoero		4 936		4 756
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta		7 800		10 200
Lyhytaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	5 650		4 600	
Saadut ennakot	18		19	
Ostovelat	134		205	
Velat saman konsernin				
y yrityksille	686		742	
Muut velat	311		293	
Siirtovelat	635	7 434	327	6 186
Vastattavaa yhteensä				
		47 532		45 108

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA

(1 000 euroa)	2009	2008
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	1 730	-1 081
Rahoitustuotot ja -kulut	-127	-121
Oikaisut liikevoittoon	756	742
Käyttöpääoman muutos	-9 111	-138
Maksetut korot ja maksut	-659	-657
Saadut korot	407	216
Maksetut välittömät verot	-584	-2 441
Liiketoiminnan rahavirta	-7 588	-3 480
Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-218	-1 745
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	62	38
Myönnetyt lainat	-120	-1 930
Investoinnit muihin sijoituksiin	-156	-18
Lainasaamisten takaisinmaksut	5 890	330
Luovutustulot muista sijoituksista		9
Saadut osingot investoinneista	257	339
Investointien rahavirta:	5 715	-2 977
Rahoituksen rahavirta:		
Lyhytaikaisten lainojen nostot	24 250	26 200
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-20 200	-23 300
Pitkäaikaisten lainojen nostot		10 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-1 400	-663
Saadut ja maksetut ennakkomaksut	-2	-5
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-2 496	-9 986
Saadut ja maksetut konserniavustukset	1 665	4 111
Rahoituksen rahavirta:	1 817	6 357
Rahavarojen muutos	-56	-100
Rahavarat 1.1.	95	195
Rahavarat 31.12.	39	95
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten muutos		
lisäys (-)/ vähennys (+)	-131	391
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) /vähennys (+)	-8 956	-196
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys(+)/vähennys (-)	-24	-333
Käyttöpääoman muutos	-9 111	-138

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

LAADINTAPERIAATTEET

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on arvostettu aineiden, tavaroiden ja valmisteiden osalta muuttuvaan hankintamenuon ja arvopaperit hankintamenuon tai tilinpäätöspäivän pörssikurssiin, mikäli se on alempi. Emoyhtiön vaihto-omaisuuteen sisältyvien arvopapereiden markkina-arvo 31.12.2009 oli 18,4 miljoonaa euroa (kirjanpitoarvo 15,8 miljoonaa euroa).

Pysyvien vastaavien arvostus

Tilinpäätös on laadittu suunnitelman mukaisin poistoin, jotka perustuvat alkuperäiseen hankintamenuon ja aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudelliseen pitoaikaan. Suunnitelman mukaisten ja kirjattujen poistojen erotus esitetään tuloslaskelmassa tilinpäätössiirtona. Kertynyt poistoero esitetään taseen vastattavaa puolella yhtenä eränä.

Poistoajat ovat seuraavat:

Rakennukset ja rakennelmat	40 vuotta
Rakennusten irtaimet ainesosat	10 vuotta
Väestönsuojat	15 vuotta
Painon ja postituksen koneet	10 vuotta
Muut koneet ja kalusto	5 vuotta
Aineettomat oikeudet	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	5-10 vuotta
Liikearvo	5 vuotta

Ulkomaanrahamääräiset erät

Ulkomaanrahamääräiset saamiset ja velat on arvostettu käyttäen tilinpäätöspäivän kurssseja. Kurssierot on kirjattu tuloslaskelmaan.

Eläkevastuut

Konsernin eläkevastuu on pääsääntöisesti katettu TYEL-vakuutuksella ja menot on käsitelty suoriteperusteisesti.

LIITETIEDOT

(1 000 euroa)

1. Liikevaihdon jako toimialoittain ja markkina-alueittain

	2009	2008
Muu toiminta	1 495	1 369
Arvopaperikauppa	1 453	1 395
Yhteensä	2 948	2 764
Maantieteellinen jakauma:		
Kotimaa	2 948	2 764

2. Liiketoiminnan muut tuotot

	2009	2008
Kiinteistötoiminnan vuokratuotot	2 045	2 065
Sijoitusten ja käyttöomaisuuden myyntivoitot		18
Lisenssien myynti	17	17
Muut	107	100
Yhteensä	2 169	2 200

3. Henkilöstökulut ja henkilökunnan lukumäärä keskimäärin

	2009	2008
Palkat	1 142	1 150
Eläkekulut	160	138
Muut henkilöstökulut	66	83
Tuloslaskelman henkilöstökulut	1 368	1 371
Luontoisedut verotusarvo	13	14
Yhteensä	1 381	1 385
Palkat ja korvaukset tilikauden aikana toimitusjohtajalle ja hallituksen jäsenille	326	327
Luontoisedut	11	12
Yhtiön palveluksessa tilikauden aikana ollut vakinainen henkilökunta:		
Toimihenkilöt	23	22

4. Poistot

	2009	2008
Suunnitelman mukaan		
Rakennukset	650	620
Koneet ja kalusto	71	78
Aineettomat oikeudet	26	33
Muut pitkävaikuttiset menot	9	11
Yhteensä	756	742
Poistoeron muutos		
Rakennukset	-195	-308
Koneet ja kalusto	4	
Aineettomat oikeudet	11	5
Muut pitkävaikuttiset menot		2
Yhteensä	-180	-301

5. Liiketoiminnan muut kulut

	2009	2008
Sijoituskiinteistöjen hoitokulut	168	196
Henkilösivukulut	147	147
Toimitilakulut	549	612
Tiedonsiirto-, atk-, konttorikulut	370	444
Autokulut	29	40
Vakuutukset	7	4
Matkustus-, edustus-, ja neuvottelukulut	133	86
Mainonnan ja markkinoinnin kulut	27	35
Muut kulut	88	99
Yhteensä	1 518	1 663

6. Tilintarkastajan palkkiot

	2009	2008
Maksetut palkkiot		
KHT-Yhteisö Ernst & Young Oy		
tilintarkastuspalkkiot	36	53
veroneuvonta	10	
muut palkkiot	11	10
Yhteensä	57	63

7. Konsernin sisäiset rahoitustuotot ja -kulut

	2009	2008
Osinkotuotot saman konsernin yrityksiltä	297	278
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä pitkäaikaisista sijoituksista	245	399
Korkokulut ja muut rahoituskulut saman konsernin yrityksille	83	145

8. Satunnaiset tuotot ja kulut

	2009	2008
Konserniavustukset, saadut	6 138	8 164
Konserniavustukset, annetut	-38	
Yhteensä	6 100	8 164

9. Tuloverot

	2009	2008
Tuloverot satunnaisista eristä	1 586	2 122
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	164	-568
Yhteensä	1 750	1 554

10. Pysyvät vastaavat

	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet					Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	
Hankintameno 1.1.2009	316	575	891	205	25 081	1 945	159	25	27 415
Lisäykset	5		5		151	86	1		238
Vähennykset					-59	-75		-25	-159
Siirrot erien välillä									
Hankintameno 31.12.2009	321	575	896	205	25 173	1 956	160		27 494
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2009	-255	-492	-747		-9 726	-1 750			-11 476
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot					25	47			72
Tilikauden poisto	-25	-9	-34		-650	-71			-721
Arvonalennukset kertyneet poistot 31.12.2009	-280	-501	-781		-10 351	-1 774			-12 125
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	41	74	115	205	14 822	182	160		15 369
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	62	83	145	205	15 355	195	158	25	15 938
Tuotannon koneiden ja laitteiden kirjanpitoarvo 31.12.2009						20			
31.12.2008						29			

Sijoitukset	Osakkeet	Osakkeet	Saamiset	Saamiset	Yhteensä
	Konserniyitykset	Muut	Konserniyitykset	Muut	
Hankintameno 1.1.2009	8 583	383	9 135	55	18 156
Lisäykset		155		15	170
Vähennykset		-2	-4 711		-4 713
Siirrot erien välillä					
Hankintameno 31.12.2009	8 583	536	4 424	70	13 613
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2009					
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot					
Tilikauden poisto					
Arvonalennukset kertyneet poistot 31.12.2009					
Kirjanpitoarvo 31.12.2009	8 583	536	4 424	70	13 613

11. Emoyhtiön omistamat osakkeet konserniyrityksissä

Konserniyritysosakkeet	Omistus- osuus%	Ääni- valta%
Lieksan Lehti Oy	97.0	97.0
Keski-Karjalan Kustannus Oy	91.0	91.0
Ylä-Karjala Oy	100.0	100.0
Pogostan Sanomat Oy	100.0	100.0
Paperityö Oy	100.0	100.0
Karelia Viestintä Oy	100.0	100.0
Sanomalehti Karjalainen Oy	100.0	100.0
PunaMusta Oy	100.0	100.0
Pohjois-Karjalan Uudet Mediat Oy	100.0	100.0
Pohjois-Karjalan Ilmoitusvalmistus Oy	100.0	100.0
Pohjois-Karjalan Paikallislehdet Oy	100.0	100.0

12. Pitkäaikaiset sijoitukset konserniyrityksiin

	2009	2008
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		
Pysyvät vastaavat		
Paperityö Oy	1 152	1 000
PunaMusta Oy	3 200	8 050
Pohjois-Karjalan Uudet Mediat Oy	52	85
Pohjois-Karjalan Ilmoitusvalmistus Oy	20	
Yhteensä	4 424	9 135

13. Konsernisaamiset ja -velat

	2009	2008
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		
Vaihtuvat vastaavat		
Myyntisaamiset	23	13
Lainasaamiset	40	
Siirtosaamiset	2 272	3 052
Yhteensä	2 335	3 065
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Vieras pääoma, lyhytaikainen		
Ostovelat	11	9
Muut lyhytaikaiset velat	629	604
Siirtovelat	46	129
Yhteensä	686	742

14. Siirtosaamiset ja siirtovelat

Siirtosaamisten olennaisimmat erät ovat konserniavustukset 2,1 miljoonaa euroa.

Siirtovelkojen olennaisimmat erät ovat, vuosilomapalkat sosiaalikuluneen, tyel-vakuutuksen lisämaksu ja arvioitu vero 0,6 miljoonaa euroa.

15. Oma pääoma

	2009	2008
Osakepääoma 1.1.	1 053	1 053
Osakepääoma 31.12.	1 053	1 053
Ylikurssirahasto 1.1.	7 668	7 668
Ylikurssirahasto 31.12.	7 668	7 668
	8 721	8 721
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	15 245	20 031
Osingonjako	-2 504	-10 014
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	12 741	10 017
Tilikauden voitto	5 900	5 228
	18 641	15 245
Oma pääoma yhteensä	27 362	23 966

Laskelma jakokelpoisista varoista

	2009	2008
Voitto edellisiltä tilikausilta	12 741	10 017
Tilikauden voitto	5 900	5 228
Yhteensä	18 641	15 245

16. Emoyhtiön osakepääoma

	2009		2008	
	Kpl		Kpl	
Osakkeet	12 517 360	1 053	12 517 360	1 053

17. Annetut pantit ja vastuusitoumukset

	2009	2008
Omasta velasta		
Pantatut osakkeet	1 999	1 999
Kiinnitykset maa-alueisiin ja rakennuksiin	11 113	11 113
Yhteensä	13 112	13 112
Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta		
Takaukset		6 739
Vastuut ovat emo- ja tytäryhtiöiden veloista.		
Leasingvastuut		
	31.12.2009	31.12.2008
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	28	29
Myöhemmin maksettavat	15	40
Yhteensä	43	69
Vuokravastuut		
	31.12.2009	31.12.2008
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	19	18
Myöhemmin maksettavat	636	643
Yhteensä	655	661
Muut taloudelliset vastuut		
Nurmeksen Sanomat Ky:n vastuunalaisen yhtiömiehen osuus (yhtiöllä ei ole toimintaa, varoja eikä velkoja).		

18. Muut

Konsernilla ei ole ollut merkittäviä tuotekehitysmenoja. Hallituksen antivaltuutusta ja johdon osapalkkioita ei ole, eikä myöskään johdannaisopimuksista aiheutuvia vastuita.

YHTIÖN HALLITUKSEN ESITYS VOITTOA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

Voitonjakokelpoiset varat ovat 18 641 355,60 euroa.

	Euroa (€)
Yhtiön hallitus esittää, että	
tilikauden voitto	5 899 923,12
sekä edellisten tilikausien voitto	12 741 432,48
yhteensä	18 641 355,60
käytetään seuraavalla tavalla:	
osinkoa jaetaan 0,30 euroa jokaiselle ulkona olevalle	
osakkeelle 12 517 360 kappaleelle eli yhteensä	3 755 208,00
hallituksen käytettäväksi jätetään	100 000,00
voitto- ja tappioutilille jätetään	14 786 147,60
yhteensä	18 641 355,60

Hallitus esittää lisäksi, että yhtiökokous valtuuttaa hallituksen päättämään enintään 0,30 euron lisäosingosta osaketta kohden vuoden 2010 aikana. Konsernin taloudellisessa asemassa ei ole tapahtunut tilikauden päätymisen jälkeen oleellisia muutoksia.

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Joensuussa maaliskuun 1. päivänä 2010

POHJOIS-KARJALAN KIRJAPAINO OYJ

Jyrki Laakkonen

Yrjö Laakkonen

Reetta Laakkonen

Hannu Laakkonen

Juha Mäkihonko

Paavo Pelkonen

Raimo Puustinen
toimitusjohtaja

Tilintarkastusmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Joensuussa maaliskuun 1. päivänä 2010

ERNST & YOUNG OY
KHT-yhteisö

Eero Huusko
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tarkastaneet Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. – 31.12.2009. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja että varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Tilintarkastajan tulee suorittaa tilintarkastus Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sen perusteella antaa lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja tilintarkastuksen suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa ei ole olennaisia virheellisyksiä ja että emoyhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ovat toimineet osakeyhtiölain mukaisesti.

Tilintarkastustoimenpiteillä tulisi varmistua tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen lukujen ja muiden tietojen oikeellisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa on väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva olennainen virheellisyys. Tarvittavia tarkastustoimenpiteitä suunniteltaessa arvioidaan myös tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadintaan ja esittämiseen liittyvää sisäistä valvontaa. Lisäksi arvioidaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleistä esittämistapaa, tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sekä johdon tilinpäätöksen laadinnassa soveltamia arvioita.

Tilintarkastus on toteutettu Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Käsityksemme mukaan olemme suorittaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvia tarkastustoimenpiteitä lausuntoamme varten.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Joensuussa 1. maaliskuuta 2010

Ernst & Young Oy
KHT-yhteisö

Eero Huusko, KHT

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

Osakepääoman rakenne

Yhtiön osakepääoma on 1 052 634,41 euroa. Osakkeita on 12 517 360 kappaletta. Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n osakkeet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään 19.9.1998.

Yhtiön osake on listattuna NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä, keskiuuret yhtiöt. Yhtiön kaupankäyntitunnus on PKK1V.

Omistuksen jakautuminen suuruusluokittain 31.12.2009

osakkeiden lukumäärä	omistajien lukumäärä		osakkeita		äänimäärä			
			%	kpl	%	kpl	%	
1	-	100	222	24,92	11 709	0,09	11 709	0,09
101	-	500	327	36,70	88 368	0,71	88 368	0,71
501	-	1000	128	14,37	100 895	0,81	100 895	0,81
1001	-	5000	150	16,84	333 390	2,66	333 390	2,66
5001	-	10000	25	2,81	182 060	1,45	182 060	1,45
10001	-	50000	28	3,14	638 818	5,10	638 818	5,10
50001	-	100000	2	0,22	150 680	1,20	150 680	1,20
100001	-	500000	5	0,56	1 456 740	11,64	1 456 740	11,64
500001	-		4	0,45	9 518 460	76,04	9 518 460	76,04
Yhteensä		891	100	12 481 120	99,71	12 481 120	99,71	
joista hallintarekisteröityjä		4		2 994	0,02	2 994	0,02	
Odotusluettelolla yhteensä		0		0	0,00	0	0,00	
Yhteistilillä				36 240	0,29	36 240	0,29	
Erityistileillä yhteensä				0	0,00	0	0	
Liikkeeseenlaskettu määrä				12 517 360	100	12 517 360	100	

Sektorijakauma 31.12.2009

	omistajien		osakkeita		äänimäärä	
	lukumäärä	%	kpl	%	kpl	%
Yritykset	43	4,83	3 269 235	26,12	3 269 235	26,12
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	7	0,79	12 116	0,10	15 110	0,12
Julkisyhteisöt	1	0,11	4 180	0,03	4 180	0,03
Kotitaloudet	826	92,71	8 915 555	71,23	8 915 555	71,23
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	12	1,35	76 340	0,61	76 340	0,61
Koko kansantalous (kotim. sektorit)	889	99,78	12 277 426	98,08	12 280 420	98,11
Euroopan unioni yhteensä	2	0,22	200 700	1,60	200 700	1,60
Ulkomaat yhteensä	2	0,22	200 700	1,60	200 700	1,60
Kaikki yhteensä	891	100	12 478 126	99,69	12 481 120	99,71
joista hallintarekisteröityjä			2 994	0,02	2 994	0,02
Odotusluettelolla yhteensä			0		0	0
Yhteistilillä			36 240	0,29	36 240	0,29
Erytistileillä yhteensä			0	0	0	0
Liikkeeseenlaskettu määrä			12 517 360	100	12 517 360	100

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2009

	osakkeiden		äänimäärä	
	lukumäärä	%	kpl	%
1. Kauppahuone Laakkonen Oy	3 140 060	25,09	3 140 060	25,09
2. Laakkonen Hannu	2 675 540	21,37	2 675 540	21,37
3. Laakkonen Yrjö	2 432 540	19,43	2 432 540	19,43
4. Laakkonen-Mäkihönko Päivi	1 270 320	10,15	1 270 320	10,15
5. Laakkonen Jyrki	451 160	3,60	451 160	3,60
6. Laakkonen Reetta	352 580	2,82	352 580	2,82
7. Laakkonen Outi	245 240	1,96	245 240	1,96
8. Laakkonen Kaarina	208 000	1,66	208 000	1,66
9. Laakkonen Erkki	199 760	1,60	199 760	1,60
10. Laakkonen Riitta	78 840	0,63	78 840	0,63

Yhtiön hallitus ja toimitusjohtaja omistavat yhteensä 47,34 % osakkeista ja 47,34 % äänivallasta.

Yhtiön hallitus: Jyrki Laakkonen, Juha Mäkihonko, Hannu Laakkonen, Reetta Laakkonen, Yrjö Laakkonen. Kuvasta puuttuu Paavo Pelkonen.

YHTIÖN HALLINTO

Hallitus

Jyrki Laakkonen s. 1966

Yhtiön hallituksen jäsen vuodesta 1989 ja yhtiön hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2009. Kauppa-huone Laakkonen Oy:n toimitusjohtaja. Omistaa Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n osakkeita 451 160 kpl.

Yrjö Laakkonen s. 1943

Yhtiön hallituksen jäsen vuodesta 1986, hallituksen puheenjohtaja vuosina 1989-2009 ja yhtiön hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 2009. Kauppa-huone Laakkonen Oy:n hallituksen puheenjohtaja. Omistaa Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n osakkeita 2 432 540 kpl.

Paavo Pelkonen s. 1948

Yhtiön hallituksen jäsen vuodesta 1991, Joensuun yliopiston professori, metsätieteellinen tiedekunta. Ei omista Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n osakkeita.

Hannu Laakkonen s. 1969

Yhtiön hallituksen jäsen vuodesta 1996. Omistaa Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n osakkeita 2 675 540 kpl.

Reetta Laakkonen s. 1968

Yhtiön hallituksen jäsen vuodesta 2001. Omistaa Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n osakkeita 352 580 kpl.

Juha Mäkihonko s. 1960

Yhtiön hallituksen jäsen vuodesta 2003, Oy Fortia Ab:n toimitusjohtaja. Omistaa Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n osakkeita 15 000 kpl.

(Osakeomistukset 31.12.2009)

Johtoryhmä: Pasi Koivumaa, Lasse Miettinen, Jari Avellan, Kirsi Koskinen, Raimo Puustinen

Konsernin johtoryhmä

Raimo Puustinen s. 1957, yo-merkonomi
Yhtiön toimitusjohtaja vuodesta 2000, ei omista Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n osakkeita.

Jari Avellan s. 1968, DI, KTM
Yhtiön palveluksessa vuodesta 2002. Kirja- ja tarra-
painot –toimialan toimialajohtaja, PunaMusta Oy:n
toimitusjohtaja. Ei omista Pohjois-Karjalan Kirjapaino
Oyj:n osakkeita.

Pasi Koivumaa s. 1964, KTM
Yhtiön palveluksessa vuodesta 1995. Lehtitoimialan
toimialajohtaja, Sanomalehti Karjalainen Oy:n vas-
taava päätoimittaja. Ei omista Pohjois-Karjalan Kirja-
paino Oyj:n osakkeita.

Lasse Miettinen s. 1954, teknikko
Yhtiön palveluksessa vuodesta 1987, PunaMusta
Oy:n tekninen johtaja. Ei omista Pohjois-Karjalan
Kirjapaino Oyj:n osakkeita.

Kirsi Koskinen s. 1968, DI
Yhtiön palveluksessa vuodesta 2008 alkaen, yhtiön
talousjohtaja. Ei omista Pohjois-Karjalan Kirjapaino
Oyj:n osakkeita.

Hallituksen ja johtoryhmän sihteerinä toimii
Riitta Moilanen.

HALLINOINTIPERIAATTEET

CORPORATE GOVERNANCE 1.3.2010

Sovellettavat säännökset

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj ("yhtiö") on suomalainen osakeyhtiö, jonka päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan Suomen osakeyhtiölakia ja yhtiön yhtiöjärjestystä sekä julkisesti noteerattuja yhtiöitä koskevia muita säädöksiä.

Lisäksi Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj noudattaa toiminnassaan Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n 1.1.2009 voimaan tullutta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance). Poikkeamat suosituksista on mainittu erikseen.

Konsernirakenne

Pohjois-Karjalan Kirjapaino –konsernin emoyhtiö on Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj. Emoyhtiön liiketoiminta koostuu konsernihallinnosta, arvopaperikaupasta ja osakeomistuksista sekä kiinteistöjen hallinnasta ja vuokrauksesta.

Yhtiön lehtitoimialan muodostavat Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n tytäryhtiöt Sanomalehti Karjalainen Oy, Lieksan Lehti Oy, Pogostan Sanomat Oy, Keski-Karjalan Kustannus Oy, Ylä-Karjala Oy, Karelia Viestintä Oy, Pohjois-Karjalan Paikallislehdet Oy, Pohjois-Karjalan Uudet Mediat Oy ja Pohjois-Karjalan Ilmoitusvalmistus Oy.

Yhtiön kirja- ja tarrapainot –toimialan muodostavat Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n tytäryhtiöt PunaMusta Oy ja Paperityö Oy sekä PunaMusta Oy:n tytäryhtiö Punamusta Tampere Oy.

Yhtiökokous

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain hallituksen määräämänä päivänä huhtikuun loppuun mennessä. Yhtiökokous päättää vuosittain sille osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan kuuluvista asioista, kuten tilinpäätöksen vahvistamisesta, vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle, voitonjaosta, hallituksen jäsenten palkkioista sekä hallituksen jäsenten ja tilintarkastajien valinnasta sekä heille maksettavista palkkioista.

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n yhtiöjärjestykseen tullaan tekemään muutos koskien yhtiökokouskutsun toimittamista. Yhtiöjärjestys muutetaan vastaamaan osakeyhtiölain 5 luvun 19 §:ää, jonka mukaan pörssiyhtiön on toimitettava yhtiökokouskutsu viimeistään kolme viikkoa (21 päivää) ennen yhtiökokousta.

Yhtiökokouskutsu ja seuraavat tiedot ovat saatavilla yhtiön internet-sivuilla 21 päivää ennen yhtiökokousta:

- osakkeiden ja äänioikeuksien kokonaismäärä osakelajeittain kokouskutsun päivänä
- yhtiökokoukselle esitettävät asiakirjat
- hallituksen päätösehdotukset.

Yhtiökokouskutsu julkaistaan myös sanomalehti Karjalaisessa tai hallituksen määräämässä muussa Joensuussa ilmestyvässä sanomalehdessä.

Yhtiön tavoitteena on, että kaikki hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ovat läsnä yhtiökokouksessa. Tilintarkastajan on osallistuttava yhtiökokoukseen.

Yhtiökokouksen pöytäkirja äänestystuloksineen, ja ne pöytäkirjan liitteet, jotka ovat osa yhtiökokouksen päätöstä, löytyvät yhtiön internet-sivuilta kahden viikon kuluessa yhtiökokouksesta.

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n hallitus

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n hallinnosta ja toiminnan asianmuksaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus, johon yhtiöjärjestyksen mukaan kuuluu viidestä kymmeneen (5-10) varsinaista jäsentä.

Hallituksen jäsenet valitaan yhtiön varsinaisessa yhtiökokouksessa. Hallituksen jäsenen toimikausi päättyy vaalia ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Yhtiöjärjestyksessä ei ole asetettu hallituksen jäsenille yläikärajaa, rajoitettu jäsenten toimikausien lukumäärää eikä muullakaan tavalla rajoitettu yhtiökokouksen päätösvaltaa hallituksen jäsenten valinnassa. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n varsinainen yhtiökokous 20.3.2009 päätti yhtiön hallituksen jäsenten lukumääräksi kuusi. Yhtiön hallituksen jäseniksi valittiin Yrjö Laakkonen, Jyrki Laakkonen, Hannu Laakkonen, Reetta Laakkonen, Juha Mäkihonko ja Paavo Pelkonen. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin hallituksen jäsen Jyrki Laakkonen ja varapuheenjohtajaksi Yrjö Laakkonen.

Yhtiön hallinto ja hallituksen kokoonpano perustuvat vahvaan omistajaohjaukseen, joten yhtiön hallitus koostuu suurelta osin pääomistajista. Hallituksen jäsenet edustavat kattavasti osakkeenomistajia. Yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista riippumaton hallituksen jäsen on Paavo Pelkonen.

Yhtiön tärkeimmässä liiketoimintaa harjoittavissa tytäryhtiöissä (Sanomalehti Karjalainen Oy, PunaMusta Oy ja Paperityö Oy) toimii hallituksen puheenjohtajana Yrjö Laakkonen ja varapuheenjohtajana Jyrki Laakkonen. Näiden yhtiöiden hallitukset koostuvat muutoin pääosin yhtiön johtoryhmän jäsenistä.

Hallituksen tehtävät ja vastuu

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallituksen tehtävät määräytyvät osakeyhtiölaissa ja yhtiöjärjestyksessä hallitukselle määritellyistä tehtävistä. Kaikki yhtiön ja sen tytäryhtiöiden liiketoiminnan kannalta merkittävät asiat käsitellään yhtiön hallituksessa.

- Hallituksen kokouksessa käsiteltäviä asioita ovat muun muassa:
- hallituksen työjärjestyksen vahvistaminen
  - yhtiön strategisten suuntaviivojen sekä yhtiön arvojen määrittely
  - vuotuisen toimintasuunnitelman ja budjetin käsittely ja hyväksyminen
  - osavuositarkastusten, konsernitilinpäätöksen ja toimintakertomuksen käsittely ja hyväksyminen
  - strategisesti tai taloudellisesti merkittävistä investoinneista ja omaisuuden hankinnasta ja myynneistä päättäminen
  - rahoituksen liittyvistä vastuusitoumuksista päättäminen
  - arvopaperikaupan laajuudesta päättäminen
  - konsernin riskienhallinta- ja raportointimenettelyn seuraaminen
  - henkilöstön palkitsemisen periaatteista päättäminen
  - yhtiön toimitusjohtajan ja toimialajohtajien nimittäminen ja päättäminen heidän palkkaeduistaan
  - ehdotusten valmistelu yhtiökokoukselle.

Yhtiön tilintarkastajan hallitus tapaa vähintään kerran vuodessa.

Hallituksen kokouksissa ovat läsnä emoyhtiön toimitusjohtaja, lehtitoimialan sekä kirja- ja tarrapainot -toimialan johtajat sekä kon-

sernin talousjohtaja, jotka esittelevät kukin toimialaansa ja toimintaympäristöään koskevat asiat.

Yhtiön hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja valmistelevat hallituksen kokoukset ja työjärjestyksen. Hallitus arvioi puheenjohtajansa johdolla työskentelytapojaan kerran vuodessa.

Kokouskäytäntö ja päätöksenteko

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n hallitus kokoontuu keskimäärin kuusi kertaa vuodessa. Vuonna 2009 hallitus kokoontui kahdeksan kertaa. Hallituksen jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti hallituksen kokouksiin oli 90 prosenttia vuonna 2009.

Valiokunnat

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:llä ei ole erillisiä valiokuntia. Yhtiön konsernirakenne ja koko huomioon ottaen yhtiön hallitus ei pidä valiokuntia tarpeellisina.

Toimitusjohtaja

Yhtiön toimitusjohtajan nimittää hallitus. Toimitusjohtaja vastaa yhtiön operatiivisesta johtamisesta ja kehittämisestä sekä sisäisestä valvonnasta hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti yhteistyössä toimialajohtajien kanssa. Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n toimitusjohtajana on toiminut vuodesta 2000 lähtien Raimo Puustinen, joka toimii myös Kauppahuone Laakkonen Oy:n rahoitusjohtajana.

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n toimitusjohtajan tehtävästä Raimo Puustisen rahapalkka luontaisetuineen vuonna 2009 oli 175.841,14 euroa. Toimitusjohtajan kanssa ei ole sopimusta eläkkeellesiirtymisestä eikä lakisääteistä eläketurvaa paremmista eläke-etuksista.

Toimitusjohtajan eläkeikä on vallitsevan vanhuuseläkejärjestelmän mukainen. Yhtiöllä on oikeus sanoa toimitusjohtajan toimitusjohtajaksi päättyneeseen välittömästi. Yhtiön irtisanoessa toimitusjohtajan toimitusjohtajaksi, yhtiö on velvollinen maksamaan toimitusjohtajalle kahden toista (12) kuukauden palkkaa vastaavan erorahakorvauksen. Toimitusjohtajan puolelta irtisanomisaika on kuusi (6) kuukautta.

Toimitusjohtajan toimitusjohtajaksi ehdot on määritelty kirjallisissa toimitusjohtajasopimuksessa.

Johtoryhmä

Pohjois-Karjalan Kirjapaino –konsernin liiketoiminta on jaettu edellä kerrotun konsernirakenteen mukaisesti vastuualueisiin, joiden vastuuhenkilöt muodostavat yhtiön johtoryhmän. Yhtiön johtoryhmään kuuluvat toimitusjohtaja Raimo Puustinen, lehtitoimialan johtaja ja Sanomalehti Karjalainen Oy:n toimitusjohtaja, päätoimittaja Pasi Koivumaa, kirja- ja tarrapainot –toimialan johtaja ja PunaMusta Oy:n toimitusjohtaja Jari Avellan, tekninen johtaja Lasse Miettinen ja talousjohtaja Kirsi Koskinen.

Yhtiön ja tytäryhtiöiden hallitusten päätösten puitteissa yhtiön johtoryhmän jäsenet suunnittelevat, toteuttavat ja valvovat toimitusjohtajan johdolla yhtiön liiketoimintoja, taloutta, henkilöstöhallintoa, investointeja, tietojärjestelmiä, riskienhallintaa, sisäistä valvontaa, sopimuksia, markkinointia ja viestintää.

Palkkiot ja muut etuisuudet

Hallituksen jäsenten palkkiot päätetään vuosittain yhtiökokouksessa. Yhtiökokous 20.3.2009 päätti hallituksen puheenjohtajan vuosipalkkioksi 60 000 euroa, varapuheenjohtajan vuosipalkkio on 30 000 euroa ja hallituksen jäsenen vuosipalkkio on 15 000 euroa.

Yhtiössä ei ole käytössä osake- eikä osakejohtannaisia palkitsemisjärjestelmiä. Vuoden 2009 yhtiökokous päätti palkita koko hen-

kilöstön 400 euron suuruisella voittopalkkiolla. Hallituksen puheenjohtaja ja hallituksen varapuheenjohtaja arvioivat toimitusjohtajan ja johtoryhmän työtä ja voivat päättää avainhenkilöiden palkitsemisesta. Toimitusjohtaja Jari Avellan omistaa yhtiönsä kautta 15 % Punamusta Tampere Oy:stä. Vuonna 2008 Jari Avellanin omistaman yhtiön osuus Punamusta Tampere Oy:n osingosta oli 26.647,50 euroa. Vuodelta 2009 ei esitetä osingon maksua.

Tilintarkastus

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiössä on kaksi varsinaista tilintarkastajaa sekä heillä kaksi varamiestä. Yhtiössä voi olla vain yksi tilintarkastaja, jos täksi valitaan KHT-yhteisö. Tilintarkastajat valitaan tilikaudeksi kerrallaan. Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n varsinaisena tilintarkastajana toimii KHT-yhteisö Ernst & Young Oy, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Eero Huusko. Pohjois-Karjalan Kirjapaino -konserni maksoi vuonna 2009 Ernst & Young Oy:lle palkkioita yhteensä 101.706,04 euroa, josta 78.318,18 euroa perustui tilintarkastukseen ja 23.387,86 euroa muihin Ernst Young Oy:ltä hankittuihin palveluihin.

Tilintarkastaja vastaa lakisääteisestä tilintarkastuksesta kaikissa konserniyhtiöissä. Yhtiön hallitus tapaa tilintarkastajan vähintään kerran vuodessa, yleensä hallituksen tilinpäätöskokouksessa. Hallituksen puheenjohtaja tapaa tilintarkastajaa useammin vuoden aikana.

Raportointi

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan koko konsernin kattavalla taloudellisella raportoinnilla. Raportointi käsittää yhtiökohtaisten raporttien lisäksi sekä liiketoiminta-alueiden että konsernitason raportoinnin. Konsernin tuloraportit laaditaan kuukausittain. Rahoitusasemaa ja arvopaperisalkkua seurataan tarpeen mukaan päivittäin.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Konsernirakenteen mukaisesti konsernin taloushallinto ja rahoitus hoidetaan pääosin emoyhtiössä ja liiketoiminnat omissa yhtiöissään. Sitien emoyhtiön toimitusjohtaja toteuttaa keskeisesti konsernin sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa emoyhtiön organisaation ja yhtiöiden tietojärjestelmien sekä raportoinnin avulla. Tärkeimpien liiketoimintaa harjoittavien tytäryhtiöiden hallituksia johtaa Yrjö Laakkonen, joten omistajaohjaus ja –valvonta ulottuvat yhtiön liiketoimintoihin saakka.

Yhtiön riskien hallintaan kuuluu eri toimintoihin liittyviä käytäntöjä sekä ohjeita, joiden noudattamista seurataan. Erillistä sisäisen tarkastuksen organisaatiota ei ole katsottu tarpeelliseksi.

Sisäpiirihallinto

Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n sisäpiiriohjeistus noudattaa NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta. Yhtiön julkiseen sisäpiirirekisteriin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja tilintarkastaja sekä lehtitoimialan johtaja, kirjapainotoimialan johtaja, talousjohtaja ja hallituksen sihteeri. Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n sisäpiiriläiset eivät sisäpiiriohjeen mukaan saa käydä kauppaa yhtiön osakkeilla 21 päivää ennen yhtiön osavuositarkastuksen ja tilin-päätöstiedotteen julkaisemista.

Sisäpiirirekisteriä pidetään yhtiössä, rekisterin ylläpitämisestä vastaa yhtiön osakeasioista vastaava henkilö. Sisäpiiriläisten omistustiedot löytyvät ajantasaisina yhtiön internetsivuilta www.pkkoyj.com.

Yhtiön tiedossa ei ole osakassopimuksia yhtiön äänivallan käytöstä tai osakkeiden luovutusrajoituksista.

 POHJOIS-KARJALAN KIRJAPAINO OYJ

www.pkkoyj.com

YHTEYSTIEDOT

POHJOIS-KARJALAN KIRJAPAINO OYJ

Kosti Aaltosen tie 9, PL 99, 80141 JOENSUU
puhelin (013) 2551, faksi (013) 255 2226 | www.pkkoyj.com

LEHTITOIMIALA:

SANOMALEHTI KARJALAINEN OY
Kosti Aaltosen tie 9, PL 99, 80141 JOENSUU
puhelin (013) 2551, faksi (013) 255 2315
www.karjalainen.fi

KARELIA VIESTINTÄ OY
Karjalan Heili
Torikatu 23 E, 80100 JOENSUU
puhelin 010 230 8500, faksi 010 230 8515
www.karjalanheili.fi

POHJOIS-KARJALAN PAIKALLISLEHDET OY
Outokummun Seutu
Koulukatu 2, 83500 OUTOKUMPU
puhelin 010 230 8850, faksi 010 230 8860
www.outokummunseutu.fi

Pielisjokiseutu
Liikekeskus, 81200 ENO
puhelin 010 230 8700, faksi 010 230 8760
www.pielisjokiseutu.fi

KESKI-KARJALAN KUSTANNUS OY
Parikkalan-Rautjärven Sanomat
Parikkalantie 18, 59100 PARIKKALA
puhelin 010 230 8900, faksi (05) 430 083
www.parikkalan-rautjarvensanomat.fi

LIEKSAN LEHTI OY
Siltakatu 1, 81700 LIEKSA
puhelin 010 230 8650, faksi 010 230 8690
www.lieksanlehti.fi

POGOSTAN SANOMAT OY
Kauppatie 29, 82900 ILOMANTSI
puhelin 010 230 8800, faksi 010 230 8802
www.pogostansanomat.fi

YLÄ-KARJALA OY
Pappilansuora 15, 75500 NURMES
puhelin 010 230 8600, faksi 010 230 8620
www.ylakarjala.fi

POHJOIS-KARJALAN UUDET MEDIAT OY
K5Mediat
Kosti Aaltosen tie 9, PL 99, 80141 JOENSUU
puhelin (013) 2551, faksi (013) 255 2363
www.karjalainen.fi

POHJOIS-KARJALAN ILMOITUSVALMISTUS OY
Kosti Aaltosen tie 9, PL 99, 80141 JOENSUU
puhelin (013) 2551, faksi (013) 255 2426
www.karjalainen.fi

KIRJA- JA TARRAPAINOT -TOIMIALA:

PUNAMUSTA OY
www.punamusta.com
Joensuun toimipiste
Kosti Aaltosen tie 9, PL 99, 80141 JOENSUU
puhelin (013) 255 200, faksi (013) 255 2550
Helsingin toimipiste
Sirrikuja 2, 00940 HELSINKI
puhelin (09) 3424 0170, faksi (09) 3424 0199
Nurmeksen toimipiste
Pappilansuora 15, 75500 NURMES
puhelin (013) 255 3721, faksi (013) 255 3710

PUNAMUSTA TAMPERE OY
Kaapelikatu 1, 33330 TAMPERE
puhelin 020 757 7540, faksi 020 757 7555

PAPERITYÖ OY
Sirrikuja 2, 00940 HELSINKI
puhelin (09) 3424 010, faksi (09) 3424 0166
www.paperityo.fi

Vuosikertomus 2009 työryhmä:

Riitta Moilanen
Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oy
Satu Hynynen
Pohjois-Karjalan Ilmoitusvalmistus Oy

Taitto: Henriikka Honkanen
Valokuvat: Marko Puumalainen ja Mikko Makkonen, Karjalainen
Paino: PunaMusta Oy, Joensuu